

**REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W GDAŃSKU**

PROTOKÓŁ

z kontroli kompleksowej w zakresie gospodarki finansowej i zamówień publicznych Gminy Lipusz przeprowadzonej w Urzędzie Gminy Lipusz, przy ul. Wybickiego 27, 83-424 Lipusz, przez inspektorów Wydziału Kontroli Gospodarki Finansowej Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku.

Lipusz 2017

Zakres kontroli:

I. Ustalenia ogólno-organizacyjne

1.1. Dane ogólne

- 1.1.1 Wykaz jednostek podległych i nadzorowanych
- 1.1.2 Uczestnictwo w związkach komunalnych
- 1.1.3 Wykaz jednostek pomocniczych

1.2. Kierownictwo jednostki

1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno- prawne

- 1.3.1 Statut Gminy
- 1.3.2 Regulamin Organizacyjny Urzędu
- 1.3.3 Dokumentacja opisująca przyjęta w jednostce zasady (politykę) rachunkowości
- 1.3.4 Środki kontroli zabezpieczającej dostęp do komputerów oraz kontrola przetwarzania danych
- 1.3.5 Przepisy wewnętrzne regulujące obieg i kontrolę dokumentów finansowo – księgowych
- 1.3.6 System zarządzania i kontroli projektów z udziałem środków UE
- 1.3.7 Pełnomocnictwa
- 1.3.8 Umowy o partnerstwie publiczno- prywatnym
- 1.3.9 Terminowość złożenia oświadczeń o stanie majątkowym

1.4. System kontroli zarządczej

- 1.4.1. Wykonywanie kontroli wewnętrznej przez Radę (Komisję Rewizyjną)
- 1.4.2. Kontrola środków finansowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł
- 1.4.3. Funkcjonowanie kontroli zarządczej
- 1.4.4. Audyt wewnętrzny

1.5. Kontrole zewnętrzne

II. Księgowość i sprawozdawczość

2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki

- 2.1.1. Obsługa bankowa
- 2.1.2. Gospodarka kasowa
- 2.1.3. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania
- 2.1.4. Rozrachunki i roszczenia
- 2.1.5. Terminowości regulowania zobowiązań
 - 2.1.5.1. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług
 - 2.1.5.2. Odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych
 - 2.1.5.3. Odprowadzanie składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczeń zdrowotnych i Fundusz Pracy
 - 2.1.5.4. Odprowadzanie składek na PFRON
- 2.1.6. Zobowiązania wymagalne oraz wydatki niewygasające

2.2. Stan i kompletność ksiąg rachunkowych Urzędu

2.3. Sprawozdawczość budżetowa , finansowa i inne

2.4. Inwentaryzacja (kasa, rachunki bankowe, należności)

III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego.

3.1. Subwencje i dotacje

3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych

- 3.2.1. Księgowa ewidencja podatków i opłat oraz postępowanie podatkowe przy ustalaniu wysokości zobowiązania podatkowego
- 3.2.2. Podatek od nieruchomości

- 3.2.3. Podatek rolny
- 3.2.4. Podatek leśny
- 3.2.5. Łączne zobowiązanie pieniężne
- 3.2.6. Podatek od środków transportowych
- 3.2.7. Opłaty lokalne: miejscowa, targowa, od posiadania psów
- 3.2.8. Powszechność opodatkowania
- 3.2.9. Udzielanie ulg w zapłacie podatków i opłata prolongacyjna
- 3.2.10. Skutki finansowe (roczne) z tytułu udzielonych ulg i umorzeń oraz obniżenia górnych stawek podatkowych
- 3.2.11. Opłata adiacencka
- 3.2.12. Opłata planistyczna
- 3.2.13. Opłaty za zajmowanie pasa drogowego
- 3.2.14. Opłata za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych
- 3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat

3.3. Dochody z majątku

- 3.3.1. Dochody ze sprzedaży majątku
- 3.3.2. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych
- 3.3.3. Dochody z dzierżawy i wynajmu lokali użytkowych
- 3.3.4. Dochody z tytułu opłat za zarząd i użytkowanie wieczyste nieruchomości
- 3.3.5. Dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności
- 3.3.6. Windykacja dochodów z majątku

3.4. Inne dochody (w tym: wpływy z usług, spadki, zapisy, darowizny, odsetki od środków finansowych na rachunkach bankowych, dochody z kar pieniężnych, wpływy z opłat i kar za usuwanie drzew, dochody za ustawienie kontenera na odzież używaną, wpływy z tytułu zwrotu utraconych dochodów)

3.5. Wydatki bieżące.

- 3.5.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń
- 3.5.2. Dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników
- 3.5.3. Nagrody
- 3.5.4. Wydatki na podróże służbowe pracowników (krajowe i zagraniczne)
- 3.5.5. Wydatki na zakupy, dostawy i usługi
- 3.5.6. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych
- 3.5.7. Wydatki na podróże służbowe radnych (krajowe i zagraniczne)
- 3.5.8. Wypłaty diet radnym, członkom komisji rady i innym uprawnionym
- 3.5.9. Naliczanie i wykorzystanie środków ZFŚS
- 3.5.10. Wydatkowanie środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
- 3.5.11. Wydatkowanie środków z zakresu ochrony przeciwpożarowej
- 3.5.12. Fundusz sołecki
- 3.5.13. Inne wydatki bieżące

3.6. Wydatki majątkowe

- 3.6.1. Planowanie nakładów inwestycyjnych (Wieloletnia Prognoza Finansowa)
- 3.6.2. Wydatki na inwestycje i remonty (z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych) wraz z rozliczeniem oraz przyjęciem zakończonych zadań inwestycyjnych na stan środków trwałych
- 3.6.3. Zakup i objęcie akcji, udziałów oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego
- 3.6.4. Dotacje celowe z budżetu gminy na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji (lub zakupów inwestycyjnych) realizowanych przez inne j.s.t.

3.7. Rozliczenie otrzymanych i udzielonych dotacji

3.7.1. Rozliczenie otrzymanych dotacji

3.7.1.1. Plan finansowy zadań zleconych

3.7.1.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

3.7.1.3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami

3.7.1.4. Pozostałe dotacje otrzymane z budżetu państwa, funduszy celowych

3.7.1.5. Dotacje celowe otrzymane na realizację porozumień (*w tym prawidłowość ich wykorzystania*)

3.7.2. Rozliczenie udzielonych dotacji

3.7.2.1. Dotacje podmiotowe

3.7.2.2. Dotacje przedmiotowe

3.7.2.3. Dotacje celowe

3.8. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

3.8.1. Przestrzeganie uprawnień do zaciągania zobowiązań obciążających budżet

3.8.2. Przychody i rozchody

3.8.3. Kredyty i pożyczki

3.8.4. Obligacje i sprzedaż papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę

3.8.5. Wydatki na obsługę długu jednostki samorządu terytorialnego

3.8.6. Udzielone poręczenia i gwarancje

3.8.7. Plan dochodów majątkowych

3.9. Gospodarka odpadami komunalnymi.

3.9.1. Stosowanie przepisów o zamówieniach publicznych

3.9.2. Dochody – opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi

3.9.3. Wydatki na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz cele wskazane w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach

IV. Gospodarka mieniem**4.1. Gospodarka mieniem komunalnym (zasady gospodarowania, ewidencja środków trwałych, wartości niematerialne i prawne, materiały)****4.2. Gospodarka mieniem Skarbu Państwa****4.3. Inwentaryzacja roczna rzeczowych składników majątku****V. Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi**

5.1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi

5.2. Rozliczenia z samorządowymi zakładami budżetowymi

5.3. Rozliczenia rachunków dochodów

5.4. Samorządowe osoby prawne

5.4.1. Instytucje kultury

5.4.2. Samorządowe publiczne zakłady opieki zdrowotnej

I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE

1.1. Dane ogólne

Nazwa i adres kontrolowanej jednostki

Urząd Gminy Lipusz, ul. Wybickiego 27, 83-424 Lipusz.

Tematyka kontroli

Kontrola kompleksowa gminy Lipusz w Urzędzie Gminy w Lipuszu w zakresie gospodarki finansowej i zamówień publicznych.

Osoby kontrolujące:

- Żaklina Duchala – starszy inspektor kontroli - upoważnienie nr 28/17 z dnia 08.05.2017r.
- Małgorzata Steć – starszy inspektor kontroli - upoważnienie nr 29/17 z dnia 08.05.2017r.

Okres kontroli

Kontrolą objęto okres od dnia 01.01.2013r. do dnia 31.12.2016r. i w miarę potrzeby inne okresy.

Termin przeprowadzenia kontroli

Kontrolę przeprowadzono w okresie **od 24 maja 2017r. do 22 września 2017r.** z przerwą w dniach:

- Żaklina Duchala: 05.06.2017r., 16, 23.06.2017r., 21-24.07.2017r., 11.08-04.09.2017r., 15.09.2017r.
- Małgorzata Steć: 05.06.2017r., 16-23.06.2017r., 07-25.08.2017r., 04-06.09.2017r.

1.1.1. Wykaz jednostek podległych i nadzorowanych

Ustalono, że na terenie Gminy Lipusz funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

- w formie jednostek budżetowych:
 1. Zespół Szkół w Lipuszu,
 2. Szkoła Podstawowa Tuszkowy,
 3. Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipuszu,
- w formie instytucji kultury, posiadające osobowość prawną:
 1. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Lipuszu,
 2. Gminna Biblioteka Publiczna im. Franciszka Sędzickiego w Lipuszu.

Wykaz jednostek podległych i nadzorowanych zawarto w tabeli stanowiącej materiał roboczy kontroli ujęty pod *poz. I/1 w Załączniku nr 1* do niniejszego protokołu kontroli.

1.1.2. Uczestnictwo w związkach komunalnych

W okresie objętym kontrolą Gmina Lipusz, nie uczestniczyła w związkach komunalnych.

1.1.3. Wykaz jednostek pomocniczych

Na terenie Gminy Lipusz utworzono 8 jednostek pomocniczych (sołectw): Lipusz, Gostomko, Lipuska Huta, Płocice, Szklana Huta, Śluza, Tuskowy, Bałachy.

Wykaz ww. jednostek pomocniczych, w którym zawarto daty powołania tych jednostek wraz z wykazem uchwał Rady Gminy w sprawie zatwierdzenia statutów poszczególnych sołectw został ujęty w aktach roboczych kontroli pod *pozycją I/2 załącznika Nr 1* do protokołu z kontroli.

1.2. Kierownictwo jednostki

1.2.1. Wójt Gminy

Funkcję **Wójta Gminy Lipusz** pełni **pan Mirosław Ebertowski** wybrany na to stanowisko w wyniku bezpośrednich wyborów **na kadencję w latach 2014 – 2018** w dniu 16 listopada 2014r. (zaświadczenie Przewodniczącego Gminnej Komisji Wyborczej w Lipuszu z dnia 25 listopada 2014r.). Objęcie obowiązków przez Wójta nastąpiło w dniu 01 grudnia 2014r. z chwilą złożenia ślubowania, co wynika z protokołu nr I/2014 z obrad pierwszej sesji VII kadencji Rady Gminy Lipusz, która odbyła się w dniu 01 grudnia 2014r.

W latach 2010 – 2014 funkcję Wójta Gminy Lipusz również pełnił pan Mirosław Ebertowski wybrany na ww. stanowisko w wyniku bezpośrednich wyborów, które odbyły się w dniu 21 listopada 2010r. (zaświadczenie Przewodniczącego Gminnej Komisji Wyborczej w Lipuszu z dnia 22 listopada 2010 roku.).

1.2.2. Zastępca Wójta Gminy

W okresie objętym kontrolą, funkcję **Zastępcy Wójta** pełnił **pan Marek Klasa**, powołany na to stanowisko Zarządzeniem Nr 8/2007 Wójta Gminy Lipusz z dnia 23 lutego 2007 roku.

1.2.3. Przewodniczący Rady Gminy

Funkcję **Przewodniczącego Rady Gminy Lipusz** pełni **p. Janusz Wawer** wybrany na to stanowisko Uchwałą Nr I/1/2014 Rady Gminy Lipusz z dnia 01 grudnia 2014r. w sprawie stwierdzenia wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Lipusz.

W latach 2010 – 2014 funkcję Przewodniczącego Rady Gminy Lipusz pełnił p. Tadeusz Dziemiński wybrany do pełnienia tej funkcji Uchwałą Nr I/2/2010 Rady Gminy Lipusz z dnia 02 grudnia 2010 roku w sprawie stwierdzenia wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Lipusz.

1.2.4. Wiceprzewodniczący Rady Gminy

W kontrolowanym okresie funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Lipusz pełnił p. Stanisław Lipiński, wybrany do pełnienia tej funkcji Uchwałą nr I/2/2014 Rady Gminy

Lipusz z dnia 01 grudnia 2014r. w sprawie stwierdzenia wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Lipusz.

W latach 2010-2014 funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Lipusz również pełnił p. Stanisław Lipiński wybrany do pełnienia tej funkcji Uchwałą Nr I/3/2010 Rady Gminy Lipusz z dnia 02 grudnia 2010 roku w sprawie stwierdzenia wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Lipusz.

1.2.4. Skarbnik Gminy

Funkcję **Skarbnika Gminy** Lipusz pełni od dnia 1 grudnia 2000r. **p. Maria Kierzk** powołana na stanowisko Uchwałą nr XXI/90/2000 Rady Gminy w Lipuszu z dnia 15 listopada 2000 roku w sprawie powołania skarbnika gminy – głównego księgowego budżetu.

Wójt Gminy Lipusz powierzył Skarbnikowi p. Marii Kierzk (pismo - zakres obowiązków z dnia 11.12.2012r.), na podstawie przepisów art. 53 i art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. *o finansach publicznych*, obowiązki i odpowiedzialność w zakresie: 1) prowadzenia rachunkowości jednostki, 2) wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, 3) dokonywania wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, 4) dokonywania wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

1.2.5. Sekretarz Gminy

Funkcję **Sekretarza Gminy** Lipusz pełni od dnia 01 marca 2009r. **p. Maria Żywicka**, zatrudniona na podstawie umowy o pracę, której Wójt Gminy powierzył stanowisko pismem z dnia 27.02.2009r.

Wykaz „Kierownictwo jednostki” ujęto w aktach roboczych kontroli pod *pozycją I/3* w *Załączniku Nr 1* do protokołu niniejszej kontroli.

1.3. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne

Kontrolą objęto okres od dnia 01.01.2016r. do dnia 31.12.2016r.

1.3.1. Statut Gminy

Statut Gminy Lipusz wprowadzony został Uchwałą nr XLIII/296/2010 Rady Gminy Lipusz z dnia 27 maja 2010r. w sprawie przyjęcia Statutu Gminy Lipusz (opublikowany w dniu 23 lipca 2010r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 97 pod pozycją 1886).

W Statucie Gminy określono m.in.:

– ustrój Gminy Lipusz,

- zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia sołectw oraz udział sołtysów w pracach Rady Gminy,
- organizację wewnętrzną i tryb pracy organów Gminy i komisji,
- tryb pracy Wójta Gminy,
- zasady tworzenia klubów Radnych,
- zasady dostępu i korzystania przez obywateli z dokumentów Rady, Komisji i Wójta.

1.3.2. Regulamin organizacyjny Urzędu

W badanym okresie w Urzędzie Gminy Lipusz obowiązywał „Regulamin Organizacyjny Urzędu Gminy Lipusz” wprowadzony Zarządzeniem nr 43/2014 Wójta Gminy Lipusz z dnia 01 sierpnia 2014r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego w Urzędzie Gminy Lipusz. W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Lipusz określono m.in.: strukturę organizacyjną Urzędu, zadania Wójta Gminy, Zastępcy Wójta, Sekretarza Gminy i Skarbnika Gminy, zakresy działania Referatów oraz zasady i tryb opracowania i wydawania aktów prawnych (Załącznik nr 1 do Regulaminu), zasady i tryb przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków obywateli (Załącznik nr 2 do Regulaminu), tryb wykonywania kontroli w urzędzie (Załącznik nr 3 do Regulaminu), zasady podpisywania pism wychodzących z Urzędu Gminy w Lipuszu i obieg korespondencji (Załącznik nr 4 do Regulaminu), wykaz jednostek organizacyjnych gminy (Załącznik nr 5 do Regulaminu), wykaz instytucji kultury (Załącznik nr 6 do Regulaminu), symbole literowe uzupełniające znaki spraw prowadzonych przez stanowiska pracy w Urzędzie Gminy Lipusz (Załącznik nr 7 do Regulaminu), schemat organizacyjny (Załącznik nr 8 do Regulaminu).

1.3.3. Dokumentacja opisująca przyjęte w jednostce zasady (politykę) rachunkowości

W badanym okresie w Urzędzie Gminy Lipusz zasady (polityka) rachunkowości, zostały wprowadzone zarządzeniem Nr 1A/2011 z dnia 03 stycznia 2011r. w sprawie stosowania zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy, do którego wprowadzono 7 zmian, z czego ostatnią - Zarządzeniem Nr 98/2016 Wójta Gminy Lipusz z dnia 30 grudnia 2016r.

Integralną część Zarządzenia nr 1A/2011 Wójta Gminy Lipusz z dnia 03.01.2011r. roku w sprawie stosowania zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy, stanowią załączniki:

- Załącznik Nr 1 – Zasady (polityka) rachunkowości Urzędu Gminy Lipusz,
- Załącznik Nr 2 – Zakładowy Plan Kont Budżetu Gminy Lipusz,
- Załącznik Nr 3 – Zakładowy Plan Kont Urzędu Gminy Lipusz.

W przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości określono m.in.:

- ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym rok obrotowy i okresy

sprawozdawcze,

- sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych poprzez ustalenie:
 - planu kont dla budżetu gminy oraz planu kont dla urzędu gminy,
 - przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń,
 - zasad prowadzenia kont pomocniczych,
 - wykazu prowadzonych kont pozabilansowych,
- metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego,
- zasady ewidencjonowania, umarzania i amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- księgi rachunkowe prowadzone są techniką komputerową i techniką ręczną (brak wskazania, które księgi prowadzone są daną techniką),
- wykaz ksiąg rachunkowych,
- zasady ochrony danych i ich zbiorów.

Opis systemu przetwarzania danych, a przy prowadzeniu ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera - opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji zostały określone w:

- Zarządzeniu Nr 111/2013 Wójta Gminy Lipusz z dnia 31.12.2013r. w sprawie wykazu programów komputerowych stosowanych w Urzędzie Gminy Lipusz na potrzeby obsługi finansowo-księgowej, płac i kadr, ewidencji środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, realizacji operacji bezgotówkowych i obsługi budżetu jednostki Gminy Lipusz oraz zasad archiwizacji danych na nośnikach komputerowych,
- Zarządzeniu Nr 112/2013 Wójta Gminy Lipusz z dnia 31.12.2013r. w sprawie wykazu programów komputerowych używanych w Urzędzie Gminy w Lipuszu oraz zasad archiwizacji danych na nośnikach komputerowych.

1.3.4. Środki kontroli zabezpieczającej dostęp do komputerów oraz kontrola przetwarzania danych

Informacja w sprawie zabezpieczenia dostępu do komputerów oraz kontroli przetwarzania danych, złożona przez Wójta Gminy p. Mirosława Ebertowskiego, została ujęta w materiałach roboczych kontroli pod **poz. I/4 w Załączniku nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

1.3.5. Przepisy wewnętrzne regulujące obieg i kontrolę dokumentów finansowo - księgowych

Instrukcja określająca zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Lipusz została wprowadzona załącznikiem do Zarządzenia nr 88/2012 Wójta Gminy Lipusz z dnia 31 grudnia 2012 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Lipusz.

Do powyższego zarządzenia wprowadzono zmianę Zarządzeniem Nr 99/2016 Wójta Gminy Lipusz z dnia 30 grudnia 2016r. w sprawie dokonania zmiany w Zarządzeniu Wójta Gminy Lipusz Nr 88/2012 z dnia 31 grudnia 2012r. w sprawie wprowadzenia instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Lipusz.

W instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych określono:

- a) cechy i funkcje dowodu księgowego,
- b) treść i rodzaje dowodów księgowych,
- c) sposób i zasady kontroli dowodów księgowych,
- d) sposób i zasady wypełniania formularzy i druków kasowych,
- e) sposób i zasady ewidencji podatków i opłat,
- f) terminarz wpływu dowodów księgowych do księgowości,
- g) zasady ewidencjonowania dokumentów księgowych na przełomie miesiąca i roku,
- h) sposób ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania,
- i) ogólne zasady sporządzania sprawozdań budżetowych,
- j) sposób archiwizowania dokumentów.

Załącznikami do opisywanej instrukcji, są:

- Załącznik nr 1 stanowiący wzór Wniosku o zaangażowanie środków budżetowych obciążających plan finansowy na dany rok,
- Załącznik nr 2 stanowiący tabelę przedstawiającą rodzaj czynności i czas załatwiania sprawy przez daną komórkę organizacyjną,
- Załącznik nr 3 stanowiący wzór pieczęci zatwierdzającej dany dokument do wypłaty.

1.3.6. System zarządzania i kontroli projektów z udziałem środków UE

Kierownictwo jednostki nie opracowało i nie wdrożyło odrębnych procedur kontroli wewnętrznej mającej na celu monitorowanie realizacji projektów z udziałem środków UE.

Do kontroli realizacji poszczególnych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej stosuje się procedury kontroli obowiązujące w Urzędzie Gminy dla pozostałych

dokumentów finansowo-księgowych.

Ustalono, że w 2016 roku w Urzędzie Gminy Lipusz realizowano jeden projekt z udziałem środków Unii Europejskiej pn.: „Szlakiem nauki” finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

1.3.7. Pełnomocnictwa

Wójt Gminy Lipusz na podstawie art. 47 ust. 1 z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2015r. Dz. U. poz. 1515 z późn. zm.) udzielił pełnomocnictw do jednoosobowego podejmowania czynności prawnych w zakresie zwykłego zarządu mieniem będącym w dyspozycji jednostki organizacyjnej następującym osobom:

1. pismem z dnia 30.11.2015r. – Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipuszu p. Sławomirze Kiedrowskiej,
2. pismem z dnia 01.09.2008r. – Dyrektorowi Zespołu Szkół w Lipuszu p. Barbarze Edel,
3. pismem z dnia 05.04.2005r. – Dyrektorowi Szkoły Podstawowej w Tuskowach.

W trakcie kontroli ustalono, że Wójt Gminy p. Mirosław Ebertowski udzielił pełnomocnictw na podstawie art. 47 ust. 1 ww. ustawy także dyrektorom jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną, tj. pismem z dnia 12.06.2012r. – Dyrektorowi Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipuszu p. Marii Ebertowskiej oraz pismem z dnia 26.10.2012r. – Dyrektorowi Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Lipuszu p. Kamili Żywickiej.

Powyższe pełnomocnictwa ujęto w aktach roboczych pod **pozycją I/5 w Załączniku nr 1** do protokołu kontroli.

1.3.8. Umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym

W badanym okresie, Gmina Lipusz nie nawiązała współpracy z partnerem prywatnym w ramach umowy partnerstwa publiczno-prywatnego.

1.3.9. Terminowość złożenia oświadczeń o stanie majątkowym

W 2016 roku oświadczenia majątkowe złożyły wszystkie osoby wymienione w art. 24h ustawy o samorządzie gminnym.

Informacja o terminowości złożenia oświadczeń majątkowych za rok 2015 osób wymienionych w ustawie o samorządzie gminnym stanowi materiał roboczy ujęty pod **pozycją I/6 w Załączniku nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

1.4. System kontroli zarządczej

Kontrolą objęto okres od dnia 01.01.2016r. do dnia 31.12.2016r.

1.4.1. Wykonywanie kontroli wewnętrznej przez Radę (Komisję Rewizyjną)

Zasady i tryb działania Komisji Rewizyjnej określono w rozdziale 6. Statutu Gminy

Lipusz, wprowadzonym Uchwałą nr XLIII/296/2010 Rady Gminy Lipusz z dnia 27 maja 2010r.

Rada Gminy Lipusz Uchwałą Nr I/3/2014 z dnia 1 grudnia 2014r. w sprawie powołania składu osobowego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Lipusz do jej składu osobowego, ustaliła pięćoosobowy skład Komisji Rewizyjnej.

Ponadto, Rada Gminy Lipusz w drodze Uchwały Nr I/4/2014 z dnia 1 grudnia 2014r. powołała przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Lipusz.

Plan pracy Komisji Rewizyjnej na 2016 rok został ustalony w drodze uchwały Nr XVI/92/2016 Rady Gminy Lipusz z dnia 18 stycznia 2016r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Lipusz na rok 2016. Zgodnie z przyjętym planem, Komisja Rewizyjna zaplanowała w 2016r. dokonanie:

- planu pracy Komisji Rewizyjnej w 2016r., opracowanie sprawozdania z działalności Komisji Rewizyjnej w 2015 roku,
- kontroli wybranej inwestycji realizowanej w 2015r.,
- kontroli realizacji wydatków określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2015r.,
- analizy sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Lipusz i bilansu jednostki za 2015r.,
- oceny sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Lipusz za 2015r., sporządzenie wniosku komisji w sprawie udzielenie Wójtowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu w 2015r.,
- analizy zasad gospodarowania mieniem komunalnym (najmy, dzierżawy, zbywanie i nabywanie nieruchomości),
- zaopiniowania propozycji stawek podatków i opłat lokalnych na 2017r.,
- analizy projektu budżetu na 2017r.

Ustalono, że w 2016 roku Komisja Rewizyjna odbyła 8 posiedzeń (z czego 3 posiedzenia odbyły się wspólnie z innymi komisjami):

- w dniu 11.01.2016r. na którym został opracowany plan pracy komisji na 2016r. oraz sprawozdanie z pracy komisji w roku 2015,
- w dniu 16.05.2016r. na wspólnym posiedzeniu komisji dokonano analizy sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Lipusz i bilansu jednostki za 2015r.,
- w dniu 23.05.2016r. na którym dokonano oceny sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Lipusz za 2015r., sporządzono wniosek w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy absolutorium z tytułu wykonania budżetu w 2015r.,
- w dniu 26.09.2016r. na którym dokonano kontroli: inwestycji utwardzenia części działki 310/10 oraz 310/13 w miejscowości Lipusz oraz realizacji wydatków określonych

w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- w dniu 24.10.2016r., na posiedzeniu wspólnym dokonano analizy stawek podatków i opłat lokalnych na 2017r.,
- w dniu 28.11.2016r. na którym dokonano analizy zasad gospodarowania mieniem komunalnym,
- w dniu 05.12.2016r., na posiedzeniu wspólnym komisji omówiony został projekt budżetu Gminy Lipusz na 2017r., projekt wieloletniej prognozy finansowej na lata 2017-2021 oraz wypracowano opinię na temat projektu budżetu na 2017r.

Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej za rok 2016 rok zostało przedstawione na posiedzeniu Komisji Rewizyjnej w dniu 11.01.2017r. (terminowo). Ze sprawozdania wynika że, Komisja Rewizyjna zrealizowała w całości przyjęty na 2016 rok plan pracy.

1.4.2. Kontrola środków finansowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł

Instrukcję postępowania w przypadku wprowadzenia do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł wprowadzono Zarządzeniem nr 23/2005 Wójta Gminy Lipusz z dnia 01.08.2005r. w sprawie wprowadzenia instrukcji w sprawie przeciwdziałania wprowadzeniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu. Oświadczenia o przyjęciu do wiadomości i ścisłego przestrzegania zasad określonych w ww. Instrukcji złożyli kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy Lipusz oraz wybrani pracownicy Urzędu Gminy, którym przekazano egzemplarze Instrukcji – pracownicy ci złożyli ponadto zobowiązanie do zapoznania z treścią Instrukcji podległych im pracowników.

Funkcję koordynatora ds. współpracy z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej powierzono Skarbnikowi Gminy. Ustalono, że w 2016 roku w Gminie Lipusz nie wystąpiły okoliczności które obligowałyby do wystosowania powiadomienia Głównego Inspektora Informacji Finansowej o podejrzeniach wprowadzenia do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.

1.4.3. Funkcjonowanie systemu kontroli zarządczej

Zasady kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Lipusz i jednostkach organizacyjnych Gminy Lipusz zostały określone w drodze Zarządzenia nr 24/2011 Wójta Gminy Lipusz z dnia 28 maja 2011 roku w sprawie przyjęcia regulaminu kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Lipusz i jednostkach organizacyjnych Gminy Lipusz oraz zasad jej koordynacji i wprowadzenia wytycznych w zakresie systemu zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy Lipusz

i w jednostkach organizacyjnych Gminy. Załącznikami do zarządzenia są:

– Załącznik Nr 1 stanowiący *Regulamin kontroli zarządczej w Urzędzie Gminy Lipusz i jednostkach organizacyjnych Gminy Lipusz oraz zasady jej koordynacji* określający m.in.:

- ogólne zasady i cele kontroli zarządczej,
- elementy systemu kontroli zarządczej,
- osobę koordynatora kontroli zarządczej – Sekretarz Gminy,
- cele kontroli zarządczej,
- procedury funkcjonowania kontroli,
- podstawowe funkcje kontroli zarządczej,
- etapy postępowania kontrolnego,
- zasady i sposób dokumentowania kontroli wewnętrznych i zewnętrznych.

Załącznikiem do regulaminu był wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli,

– Załącznik Nr 2 stanowiący *Wytyczne w zakresie systemu zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy Lipusz i w jednostkach organizacyjnych Gminy* określające m.in.:

- cele i zarządzanie ryzykiem,
- mechanizmy kontroli,
- monitorowanie i ocenę kontroli zarządczej.

Załącznikami do opisywanych wytycznych był wzór planu działalności jednostki organizacyjnej, rejestr ryzyka oraz wzór oświadczenia o stanie kontroli zarządczej.

W dniu 27.01.2017r. Wójt Gminy Lipusz złożył Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za 2016 rok, w którym oświadczył, że w kierowanej przez niego jednostce – Urzędzie Gminy Lipusz – w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza oraz oświadczył, że ogół działań podjętych w kierowanej przez niego jednostce zapewnia realizację celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Ponadto Sekretarz Gminy p. Maria Żywicka sporządziła (brak daty sporządzenia) sprawozdanie z funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Lipusz za 2016r., które zawierało szczegółową ocenę funkcjonowania standardów kontroli zarządczej.

Do dnia 31.01.2017r. (terminowo) oświadczenia o stanie kontroli zarządczej za 2016 rok złożyli wszyscy kierownicy komórek organizacyjnych Urzędu Gminy oraz wszyscy kierownicy jednostek organizacyjnych Gminy. Oświadczenia zawierały ocenę stanu kontroli zarządczej w kierowanej komórce organizacyjnej/jednostce oraz zakres działań w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1.4.4. Audyt wewnętrzny

Kontrolowana jednostka w okresie objętym kontrolą nie miała obowiązku prowadzenia audytu wewnętrznego.

1.5. **Kontrole zewnętrzne.**

Zestawienie kontroli zewnętrznych przeprowadzonych w Urzędzie Gminy Lipusz w latach 2013-2016 zostało ujęte w aktach roboczych kontroli pod **pozycją I/7** stanowiących **Załącznik Nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

Inne ustalenia:

W trakcie bieżącej kontroli ustalono, że w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Lipusz zamieszczono:

- protokół z kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Gdańsku w dniach od 16.05.2013r. do 15.10.2013r.,
- wystąpienie pokontrolne Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku (pismo WK.0804/14/K/62/32671/2013 z dnia 13.12.2013r.),
- odpowiedź na wystąpienie pokontrolne Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku (pismo nr AO.SG.0911.1.2014 z dnia 10.01.2014r.).

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

2.1. Gospodarka pieniężna i rozrachunki.

Kontrolą objęto rok 2016.

2.1.1. Obsługa bankowa.

2.1.1.1. Obsługa bankowa budżetu Gminy i jednostek organizacyjnych Gminy.

W okresie objętym kontrolą obsługę bankową budżetu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych, prowadził Bank Spółdzielczy w Starogardzie Gdańskim, na podstawie:

- Umowy o prowadzenie rachunków bankowych modulo nr 2000475 na prowadzenie obsługi bankowej budżetu Gminy Lipusz, w tym podległych Gminie jednostek organizacyjnych (z którymi zawarte zostały odrębne umowy), zawartej w dniu 01 października 2013r. na czas oznaczony: do dnia 30.09.2016 r. Umowę podpisał Wójt Gminy Lipusz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy,
- Umowy o usługi bankowości elektronicznej z dnia 01.10.2013 r., zawartej na czas określony od 01.10.2013 r. do 30.09.2016 r., do której zawarto dwa aneksy (w dniu 19.09.2014 r. oraz w dniu 21.05.2015 r.) zmieniające zakres usług. Umowę podpisał Wójt Gminy Lipusz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy,

- Umowy o prowadzenie rachunków bankowych modulo nr 2000475 na prowadzenie obsługi bankowej budżetu Gminy Lipusz, w tym podległych Gminie jednostek organizacyjnych (z którymi zawarte zostały odrębne umowy), zawartej w dniu 30 września 2016 r. na czas określony: od dnia 01.10.2016 r. do dnia 30.09.2019 r. Umowę podpisał Wójt Gminy Lipusz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy. W umowie określono m.in. zasady wykonywania obsługi bankowej, w tym m.in.:
- środki pieniężne zgromadzone na rachunku bieżącym Gminy są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej określonej uchwałą Zarządu Banku. W dniu zawarcia umowy oprocentowanie rachunku bieżącego wynosiło 0,5775% w stosunku rocznym,
 - odsetki należne na rachunku bieżącym kapitalizowane są na koniec kwartału kalendarzowego lub w dniu zamknięcia r-ku bieżącego,
 - bank nie pobiera prowizji za: otwarcie rachunków, prowadzenie rachunków pomocniczych, przelewy w BS, sporządzanie i przekazywanie wyciągu raz w miesiącu, przesyłanie poprzez e-maila na wniosek klienta wyciągu miesięcznego lub po każdej zmianie salda, udostępnienie skrytki na wyciągi, obsługę płatności masowych dotyczących dokumentów przychodzących, zamknięcie rachunku bankowego, wpłaty gotówkowe, zamknięcie rachunku bankowego,
- Umowy o usługi bankowości elektronicznej z dnia 30.09.2016 r., zawartej na czas określony od 01.10.2016r . do 30.09.2019 r. Umowę podpisał Wójt Gminy Lipusz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy.

Wyboru banku dokonano w oparciu o art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (wartość zamówienia nie przekraczała kwoty 30.000 euro).

Ustalono, że na koniec roku 2016 Gmina Lipusz posiadała łącznie 10 otwartych rachunków bankowych.

2.1.1.2. Operacje bankowe

Kontrolą objęto wszystkie wyciągi bankowe rachunku bieżącego Gminy Lipusz za miesiąc styczeń 2016 r. – łącznie 19 wyciągów bankowych (od nr WB 01/2016 do nr WB 19/2016).

Na podstawie księgowości z miesiąca stycznia 2016 roku ustalono, że:

- zapisy na koncie 133, dokonywane były na podstawie wyciągów bankowych,
- zachowano pełną zgodność sald między księgowością banku, a księgowością Urzędu.
- obroty na koncie 133 były zgodne z obrotami wynikającymi z wyciągów bankowych.

2.1.2. Gospodarka kasowa.

2.1.2.1. W zakresie spraw organizacyjnych.

Uregulowania dotyczące gospodarki kasowej Urzędu Gminy Lipusz zostały zawarte w Zarządzeniu Nr 10A/2013 Wójta Gminy Lipusz z dnia 01 marca 2013 roku w sprawie wprowadzenia Instrukcji kasowej w Urzędzie Gminy Lipusz (Instrukcja gospodarki kasowej stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia). W powyższym zarządzeniu ustalono m.in.:

- wymogi kwalifikacyjne stawiane osobie pełniącej funkcję kasjera,
- warunki organizacyjno-techniczne pomieszczenia kasowego oraz formy jego zabezpieczenia,
- zasady transportu i ochrony wartości pieniężnych,
- zasady gospodarki kasowej, w tym niezbędny zapas gotówki tzw. Pogotowie kasowe – ustalane odrębnym zarządzeniem,
- dokumentację kasową - rodzaje dowodów kasowych,
- zasady przyjmowania wpłat i dokonywania wypłat z kasy,
- sposób i częstotliwość sporządzania raportów kasowych,
- zasady wypełniania formularzy i druków kasowych,
- czynności kontrolne,
- uregulowania dotyczące inwentaryzacji.

Zarządzeniem Nr 14/2009 Wójta Gminy Lipusz z dnia 03.04.2009 r. w sprawie ustalenia stałego zapasu gotówki, ustalono stały zapas gotówki w kasie Urzędu Gminy w wysokości 2.000,00 zł.

Ustalono, że w kontrolowanym okresie funkcję kasjera od dnia 01.09.1994 r. pełniła pani Irena Broniecka - Naczk zatrudniona na stanowisku inspektora ds. obsługi kasowej. W dniu 17.11.1995 r. kasjerka podpisała oświadczenie o odpowiedzialności materialnej za powierzoną gotówkę oraz inne wartości pieniężne.

Od dnia 01.02.2017 r. funkcję kasjera pełni pani Emilia Pellowska, która w dniu 01.02.2017 r., również podpisała oświadczenie o odpowiedzialności materialnej za powierzoną gotówkę oraz inne wartości pieniężne.

Ww. pracownicy posiadali aktualny wykaz osób upoważnionych do zatwierdzania dowodów kasowych stanowiących podstawę wypłat gotówki wraz z wzorami podpisów tych osób.

2.1.2.2. Funkcjonowanie kasy i dokumentowanie operacji gotówkowych.

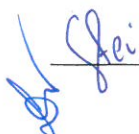
W Urzędzie Gminy Lipusz prowadzone są następujące raporty kasowe:

- „Raport Kasowy budżetu” (dotyczy r-ku bieżącego jednostki),
- „Raport Kasowy ZFŚS”,
- „Raport Kasowy sum depozytowych”,
- „Raport Kasowy Zespołu Szkół w Lipuszu” (dotyczy rachunku bieżącego i rachunku ZFŚS),
- „Raport Kasowy Szkoły Podstawowej w Tuszkowach” (dotyczy rachunku bieżącego i rachunku ZFŚS),
- „Raport Kasowy Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipuszu”.

Kontrolą objęto raporty kasowe budżetu (w których ujmowano zarówno wpłaty i wypłaty) sporządzone w miesiącu styczniu 2016 r. – łącznie 19 raportów (od numeru KASA/1 z dnia 04.01.2016 r. do numeru KASA/19 z dnia 29.01.2016 r.).

W wyniku kontroli raportów kasowych ustalono, że:

- raporty kasowe prowadzone są komputerowo. Numery raportów nadawane są kolejno przez system komputerowy. Do raportów kasowych dołączane jest szczegółowe wskazanie księgowania operacji na kontach bilansowych (dekretacja). W dniach, w których następuje wypłata gotówki z kasy, pomocniczo tworzona jest kopia raportu kasowego, która zawiera zestawienie wszystkich operacji ujętych w raporcie kasowym ze wskazaniem dowodu wypłaty gotówki oraz wskazaniem szczegółowego księgowania na kontach bilansowych (dekretacja),
- raporty objęte kontrolą sporządzane były na okres jednodniowy,
- wszystkie raporty kasowe zostały sprawdzone przez Skarbnika Gminy p. Marię Kierzk,
- dowody KP – potwierdzenia wpłaty prowadzone są komputerowo. System nadaje im kolejny numer porządkowy i przypisuje do raportu kasowego. Dowody KP nie są dołączane do raportu kasowego. Dowody KP są przekazywane i przechowywane u pracowników merytorycznych – księgowych w celu ujęcia w szczegółowej ewidencji księgowej. Do raportów dołączany jest „Dzienny stan opłat i podatków” sporządzany za każdy dzień, w którym ujęta jest suma poszczególnych rodzajów wpłat, np. opłata za wodę, czynsz mieszkaniowy, odpady komunalne, opłata za ścieki. Zgodnie z Instrukcją sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Lipusz stanowiącą załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 88/2012 Wójta Gminy Lipusz z dnia 31 grudnia 2012 r., dowód wpłaty „kasa przyjmie” wystawiany jest w trzech egzemplarzach, z których jeden (oryginał) jest

wręczany wpłacającemu jako dowód wypłaty, kopia dołączona jest do raportu kasowego, zaś trzeci pozostanie w bloku do rozliczenia i kontroli,

- dowody KW – potwierdzenia wypłaty, formularze pobierane są komputerowo z programu IPS. Formularzom druków nadaje się kolejny numer porządkowy i przypisuje do raportu kasowego. Dowody KW wystawiane są w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz dowodu KW załącza się wraz z dowodem źródłowym stanowiącym podstawę dokonania wypłaty (np. faktura/rachunek) do raportu kasowego, natomiast drugi egzemplarz załączany jest do rejestrów dowodów KW. Dowodom KW nadawano numery ujęcia pod raportem kasowym,
- operacje gotówkowe ujmowano w raportach kasowych w dniu ich wystąpienia,
- operacje kasowe były dokumentowane odpowiednimi dokumentami, określonymi w instrukcji kasowej,
- dokumenty wypłat gotówkowych zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i zatwierdzone do wypłaty przez kierownika jednostki,
- na dokumentach ujętych pod badanymi raportami kasowymi zamieszczano dekretację,
- zachowano zgodność przychodu gotówki w raportach kasowych z dokumentami potwierdzającymi ich przyjęcie,
- zachowano poprawność rachunkową obrotów i sald oraz ciągłość sald w raportach kasowych,
- wpłacone dochody zostały odprowadzone na rachunek bankowy budżetu gminy w dniu wpływu,
- stan gotówki na niezbędne wydatki nie przekraczał wysokości „pogotowia kasowego” tj. 2.000 zł,
- zachowano zgodność zapisów konta 101 – „Kasa” z zapisami raportów kasowych,
- zobowiązania wynikające z faktur i rachunków, regulowanych gotówką w kasie, ewidencjonowano na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”.

Ponadto ustalono, że w 2016 roku dokonano łącznie 28 kontroli kasy, z czego 3 kontrole dotyczyły inwentaryzacji na koniec I, II i IV kwartału 2016 r. Pozostałe kontrole przeprowadzone były na dzień przekazania kasy. Z przeprowadzonych kontroli zostały sporządzone protokoły. Każdorazowo do protokołu załączono oświadczenie (wstępne i końcowe) osoby odpowiedzialnej za wartości pieniężne. W wyniku kontroli rzeczywistego stanu gotówki w kasie w odniesieniu do stanu ujętego w raportach kasowych - różnic nie stwierdzono.

W dniu 20.09.2017 r. inspektorzy kontroli przeprowadzili kontrolę kasy i druków ścisłego

zarachowania.

Protokół z przeprowadzonej, przez inspektorów kontroli, inwentaryzacji kasy stanowi **Załącznik nr 2** do protokołu z kontroli.

2.1.3. Gospodarka drukami ścisłego zarachowania

Kontrolą objęto rok 2016.

2.1.3.1. Opracowanie instrukcji gospodarki drukami ewidencjonowanymi.

W roku objętym kontrolą, w jednostce kontrolowanej, obowiązywała „Instrukcja określająca zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Lipusz”, wprowadzona Zarządzeniem Nr 88/2012 Wójta Gminy Lipusz z dnia 31 grudnia 2012r. w sprawie wprowadzenia instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Lipusz. W części 8 ww. instrukcji określono gospodarkę drukami ścisłego zarachowania. Zgodnie z instrukcją do druków ścisłego zarachowania zaliczono:

- czeki gotówkowe,
- kwitariusze przychodowe – K 103,
- arkusze spisu z natury z chwilą ich ponumerowania, ostemplowania i przekazania przewodniczącemu komisji inwentaryzacyjnej,
- kasa wyda – KW,
- kasa przyjmie – KP,
- karty drogowe.

Powyższa instrukcja weszła w życie z dniem podpisania.

2.1.3.2. Sposób gospodarowania drukami ewidencjonowanymi.

Druki ścisłego zarachowania w Urzędzie Gminy Lipusz zostały ujęte w następujących księgach:

- Księga druków ścisłego zarachowania założona w dniu 04.01.2016 r., w której prowadzono ewidencję czeków gotówkowych: oddzielnie dla Budżetu, ZFŚS UG, depozytów,
- Księga druków ścisłego zarachowania założona w dniu 04.01.2016 r., w której prowadzono ewidencję: arkuszy spisu z natury, kwitariuszy przychodowych K-103, dowodów wpłaty KP i dowodów wypłaty KW (prowadzonych łącznie dla UG, jednostek oświatowych oraz OPS), bloczków opłaty targowej, protokołów inwentaryzacji kasy, miesięcznych kart drogowych

pojazdu samochodowego, miesięcznych kart pracy sprzętu silnikowego, miesięcznych kart drogowych pożarniczego pojazdu samochodowego,

- Księga druków ścisłego zarachowania założona w dniu 04.01.2016 r., w której prowadzono ewidencję czeków gotówkowych i depozytów dla Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Księga druków ścisłego zarachowania założona w dniu 04.01.2016 r., w której prowadzono ewidencję czeków gotówkowych i ZFŚS dla Szkoły Podstawowej Tuszkowy,
- Księga druków ścisłego zarachowania założona w dniu 04.01.2016 r., w której prowadzono ewidencję kwitariuszy przychodowych K-103 dla Zespołu Szkół w Lipuszu,
- Księga druków ścisłego zarachowania założona w dniu 04.01.2016 r., w której prowadzono ewidencję czeków gotówkowych i ZFŚS dla Zespołu Szkół w Lipuszu.

Ustalono, że:

- ewidencja druków zawierała datę, liczbę, numery przyjętych, wydanych i zwróconych druków oraz ich ilościowy stan,
- w księgach dokonywano zamknięcia na koniec każdego roku obrotowego,
- w kontrolowanym okresie pracownikiem odpowiedzialnym za prawidłową gospodarkę, ewidencję i zabezpieczenie druków ścisłego zarachowania była p. Irena Broniecka - Naczk inspektor ds. obsługi kasowej.

2.1.4. Rozrachunki i roszczenia

Rodzaje rozrachunków.

Kontrolą objęto rok 2016.

W roku 2016 w Urzędzie Gminy Lipusz prowadzono ewidencję rozrachunków na następujących kontach „zespołu 2”:

- *konto 201* – „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” – ewidencja szczegółowa prowadzona jest według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz zapewnia możliwość ustalenia należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów,
- *konto 221* – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” - ewidencja analityczna prowadzona jest wg dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej,
- *konto 222* – „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
- *konto 223* – „Rozliczenie wydatków budżetowych”,
- *konto 224* – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, ewidencja szczegółowa umożliwia ustalenie wartości dotacji przekazanych poszczególnym jednostkom z wyodrębnieniem celów na jakie dotacje zostały przekazane, wartości niewykorzystanych, nierozliczonych dotacji lub wartość dotacji należnych do

zwrotu,

- *konto 225 – „Rozrachunki z budżetami”* - ewidencja szczegółowa prowadzona jest z podziałem na tytuły rozliczeń: podatek VAT w podziale na poszczególne zadania. Ewidencja szczegółowa pozwala na ustalenie stanu należności i zobowiązań,
- *konto 229 – „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”* - ewidencja szczegółowa prowadzona jest wspólnie dla poszczególnych tytułów rozrachunków (ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, fundusz pracy) oraz podmiotów z którymi dokonywane są rozliczenia. Prowadzona ewidencja szczegółowa uniemożliwia ustalenie stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów z którymi dokonywane są rozliczenia.
- *konto 231 – „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”*, ewidencja szczegółowa do konta pozwala ustalić stany należności i zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i świadczeń zaliczanych do wynagrodzeń. Integralną część ewidencji szczegółowej stanowią „Karty imienne wynagrodzeń”,
- *konto 234 – „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”*, ewidencja szczegółowa prowadzona jest według poszczególnych tytułów i poszczególnych pracowników,
- *konto 240 – „Pozostałe rozrachunki”*, ewidencja szczegółowa prowadzona jest odrębnie według poszczególnych rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów,
- *konto 290 – „Odpisy aktualizujące należności”* ewidencja szczegółowa prowadzona jest odrębnie według poszczególnych tytułów.
- *konto 291 – „Zobowiązania warunkowe”* konto pozabilansowe – ewidencja zobowiązań warunkowych Gminy wynikających z otrzymanych decyzji w sprawie opłat i kar pieniężnych za usunięcie drzew,
- *konto 292 – „Należności warunkowe”* konto pozabilansowe – ewidencja należności warunkowych z odroczonym terminem płatności, wynikających z wydanych decyzji w sprawie opłat i kar pieniężnych za usunięcie drzew.

Na dzień 31.12.2016 roku konta zespołu „2”, prowadzone w Urzędzie Gminy w Lipuszu, wykazywały następujące salda:

Nr konta	Konto	SALDO	
		Wn (zł)	Ma (zł)
Jednostka Urząd Gminy - wydatki			
201	Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	2.996,08	199.282,16
223	Rozliczenie wydatków budżetowych	0,00	0,00
224	Rozliczenie udzielonych dotacji	0,00	0,00
225	Rozrachunki z budżetami	4.377,00	7.752,15

229	Pozostałe rozrachunki publicznoprawne	0	21.568,29
231	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	0	112.875,78
234	Pozostałe rozrachunki z pracownikami	39.800,00	0,00
240	Pozostałe rozrachunki	32.188,00	55.632,90
291	Zobowiązania warunkowe	0,00	49.111,21
Razem		79.361,08	446.222,49
Jednostka Urząd Gminy - dochody			
201	Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	0,00	0,00
221	Należności z tytułu dochodów budżetowych	160.737,41	5,02
222	Rozliczenie dochodów budżetowych	0,00	0,00
225	Rozrachunki z budżetami	0,00	0,00
290	Odpisy aktualizujące	0,00	4.971,20
292	Należności warunkowe	4.362,50	0,00
Razem		165.104,93	4.976,22
ŁĄCZNIE		244.466,01	451.198,71

W trakcie kontroli, stwierdzono zgodność powyższych sald z saldami wynikającymi z ewidencji analitycznej.

Prawidłowość funkcjonowania kont rozrachunkowych.

Kontrolą objęto dowody księgowe za miesiąc styczeń 2016 roku. W wyniku kontroli ustalono, że:

- koszty jednostki i przypadające na jej rzecz przychody, niezależnie od terminu zapłaty, zostały ujęte w księgach rachunkowych roku, którego dotyczyły,
- wszystkie operacje dotyczyły należności lub zobowiązań Urzędu Gminy, jako jednostki budżetowej,
- wykazywano rzeczywiste salda kont rozrachunkowych poprzez ujęcie należności i zobowiązań bez ich wzajemnej kompensaty,
- zapisy na kontach rozrachunkowych były zgodne z treścią operacji gospodarczych.

2.1.5. Terminowość regulowania zobowiązań

2.1.5.1. Terminowość regulowania zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług

Kontrolę w powyższym zakresie przeprowadzono w odniesieniu do konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami.” Sprawdzeniu poddano operacje gospodarcze za 2016 rok. Kontrolą objęto 20 kontrahentów, z 320 ujętych w „Zestawieniu stanów kont – subsyntetycznego – konta 201” (wygenerowanego z systemu Radix FKB+), o numerach kont: 015, 019, 028, 051, 069, 075, 084, 094, 137, 205, 214, 259, 297, 310, 416, 468, 536, 559, 562, 437 – łącznie 106 faktur/rachunków.

W wyniku kontroli stwierdzono, że zobowiązania regulowane były terminowo.

2.1.5.2. Odprowadzanie podatku dochodowego od osób fizycznych.

Kontrolą objęto zgodność wykazanych w deklaracji kwot z dokonаныmi wpłatami

podatku oraz terminowość odprowadzania podatku dochodowego od osób fizycznych w poszczególnych miesiącach roku 2016. Wyniki przedstawiono w poniższych tabelach.

2016r.	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec
Deklaracja PIT – 4A	18.609,00	9.778,00	9.383,00	9.251,00	12.254,00	8.981,00
Wynagrodzenie płatnika z tytułu terminowego wpłacania podatku	56	29	28	28	37	27
Kwota odprowadzona do US	18.553,00	9.749,00	9.355,00	9.223,00	12.217,00	8.954,00
Data zapłaty	28.01.2016	26.02.2016	30.03.2016	28.04.2016	30.05.2016	29.06.2016
2016r.	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Deklaracja	13.732,00	8.930,00	9.488,00	9.289,00	9.378	16.068,00
Wynagrodzenie płatnika z tytułu terminowego wpłacania podatku	41	27	28	28	28	48
Kwota odprowadzona do US	13.691,00	8.903,00	9.460,00	9.261,00	9350,00	16.020,00
Data zapłaty	28.07.2016	30.08.2016	29.09.2016	28.10.2016	29.11.2016	28.12.2016
2016r.	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec
Deklaracja PIT – 8AR	-	94	29	68	25	68
Wynagrodzenie płatnika z tytułu terminowego wpłacania podatku						
Kwota odprowadzona do US		94	29	68	25	68
Data zapłaty		26.02.2016	30.03.2016	28.04.2016	30.05.2016	29.06.2016
2016r.	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Deklaracja PIT – 8AR	-	-	-	81	81	-
Wynagrodzenie płatnika z tytułu terminowego wpłacania podatku						
Kwota odprowadzona do US				81	81	
Data zapłaty				28.10.2016	29.11.2016	

W wyniku kontroli, ustalono, że:

- podatek dochodowy od osób fizycznych w 2016 roku odprowadzany był terminowo zgodnie z przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- deklarację roczną PIT-4R o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy za 2016 rok i PIT-8AR o zryczałtowanym podatku dochodowym, przekazano do Urzędu Skarbowego w Kościerzynie w dniu 10.01.2017r.

2.1.5.3. Odprowadzanie składek na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, Fundusz Ubezpieczeń Zdrowotnych i Fundusz Pracy.

Kontrolą objęto terminowość odprowadzania składek na fundusz ubezpieczeń społecznych i fundusz pracy za okres roku 2016.

2016 rok	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec
Data przesłania deklaracji do ZUS	28.01.2016r.	26.02.2016r.	30.03.2016r.	28.04.2016r.	30.05.2016r.	29.06.2016r.
Deklarowana kwota	87.593,98 zł	43.088,84 zł	41.506,80 zł	41.506,80 zł	52.471,03 zł	45.609,35 zł
Data i kwota zapłaty	28.01.2016r. 87.593,98 zł	26.02.2016r. 43.088,84 zł	30.03.2016r. 43.220,04 zł* (mniej o 232,53 zł)	28.04.2016r. 41.506,80 zł	30.05.2016r. 52.471,03 zł	29.06.2016r. 44.481,34 zł* (mniej o 32,70 zł)
	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
Data przesłania deklaracji do ZUS	28.07.2016r.	30.08.2016r.	29.09.2016r.	28.10.2016r.	29.11.2016r.	28.12.2016r.
Deklarowana	46.939,31 zł	45.609,35 zł	44.666,49 zł	44.449,03 zł	46.557,36 zł	58.209,19 zł

kwota						
Data i kwota zapłaty	28.07.2016r.	30.08.2016r.	29.09.2016r.	28.10.2016r.	29.11.2016r.	28.12.2016r.
	46.939,31 zł	45.609,35 zł	44.666,49 zł	44.449,03 zł	46.557,36 zł	58.209,19 zł

* Przelewy składek ZUS za m-ce: marzec i czerwiec, zostały pomniejszone o zwrócone pracownikowi (zatrudnionemu w więcej niż jednym zakładzie pracy) nadpłaty potrąconych wcześniej składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe po przekroczeniu rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia. Podstawą do zwrotów są zawiadomienia ZUS o przekroczeniu rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek.

W wyniku kontroli, ustalono, że składki na fundusz ubezpieczeń i fundusz pracy za okres objęty kontrolą, odprowadzono w obowiązujących terminach.

2.1.5.4. Odprowadzanie składek PFRON.

Wskaźnik zatrudnienia dla państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych będących jednostkami budżetowymi, zakładami budżetowymi albo gospodarstwami pomocniczymi, instytucji kultury oraz jednostek organizacyjnych zajmujących się statutowo ochroną dóbr kultury uznanych za pomnik historii wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w 2016r. wynosił 6%.

Liczbę pracowników odpowiadającą różnicy między zatrudnieniem zapewniającym osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych a rzeczywistym zatrudnieniem osób niepełnosprawnych oraz terminowość składania informacji i deklaracji przedstawiono poniżej:

- *Styczeń 2016r.* – 0,067 - pracownicy – 29,88 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2 - data wypełnienia informacji INF-1 – 08.02.2016r. – wysłania 08.02.2016r.,
- *luty 2016r.* – 0,067 - pracownicy – 29,88 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2 - data wypełnienia informacji INF-1 – 08.03.2016r. – wysłania 08.03.2016r.,
- *marzec 2016r.* – 0,067 - pracownicy – 29,38 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2 - data wypełnienia informacji INF-1 – 12.04.2016r. – wysłania 12.04.2016r.,
- *kwiecień 2016r.* – 0,070 - pracownicy – 28,38 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2 - data wypełnienia informacji INF-1 – 10.05.2016r. – wysłania 10.05.2016r.,
- *maj 2016r.* – 0,070 - pracownicy – 28,38 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2 - data wypełnienia informacji INF-1 – 08.06.2016r. – wysłania 08.06.2016r.,
- *czerwiec 2016r.* – 0,070 - pracownicy – 28,38 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2 - data wypełnienia informacji INF-1 – 05.07.2016r. – wysłania 05.07.2016r.,
- *lipiec 2016r.* – 0,070 - pracownicy – 28,38 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2 - data wypełnienia informacji INF-1 – 04.08.2016r. – wysłania 04.08.2016r.,
- *sierpień 2016r.* – 0,071 - pracownicy – 28,00 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2 - data wypełnienia informacji INF-1 – 08.09.2016r. – wysłania 08.09.2016r.,

- wrzesień 2016r. – 0,071 - pracownicy – 28,11 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2
- data wypełnienia informacji INF-1 – 11.10.2016r. – wysłania 11.10.2016r.,
- październik 2016r. – 0,068 - pracownicy – 29,38 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2
- data wypełnienia informacji INF-1 – 10.11.2016r. – wysłania 10.11.2016r.,
- listopad 2016r. – 0,069 - pracownicy – 28,93 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2
- data wypełnienia informacji INF-1 – 08.12.2016r. – wysłania 08.12.2016r.,
- grudzień 2016r. – 0,069 - pracownicy – 29,13 etatów ogółem w tym niepełnosprawnych 2
- data wypełnienia informacji INF-1 – 16.01.2017r. – wysłania 16.01.2017r.

Informację roczną o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (INF- 2), sporządzono i wysłano w dniu 16.01.2017r.

2.1.6. Zobowiązania wymagalne oraz wydatki niewygasające.

Zobowiązania wymagalne.

Na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016r. (sporządzonego w dniu 20.02.2017r.) oraz sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sporządzonego wg stanu na koniec IV kwartału 2016 roku (w dniu 16.02.2017r.) ustalono, że w 2016 roku w jednostce nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Wydatki niewygasające

W 2016 roku Gmina nie realizowała wydatków, które nie wygasły z końcem roku budżetowego 2015.

Ustalono, że w 2015 roku nie wystąpiły wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego. W rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2015r. wykazano wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego na kwotę 0,00 zł.

2.2. Stan i kompletność ksiąg rachunkowych Urzędu

Urząd Gminy Lipusz – jako jednostka, prowadzi księgi rachunkowe przy zastosowaniu technik komputerowych, za pomocą systemu finansowo-księgowego Radix (FKB+B, WIP+A, KASA+A, POGRUN+A, POST-A, KADRY+A, PACE+A, EKO+A, GOK+A,). Księgi inwentarzowe środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, prowadzone są za pomocą programu komputerowego WYPOSAZENIE firmy Wolters Kluwer.

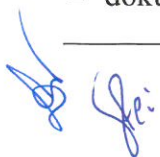
W badanym okresie zasady prowadzenia kont w Urzędzie Gminy Lipusz określono

w zasadach (polityce) rachunkowości, wprowadzonych Zarządzeniem Nr 1A/2011 Wójta Gminy Lipusz z dnia 03 stycznia 2011r. w sprawie stosowania zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Gminy do którego wprowadzono łącznie 7 zmian z czego ostatnią w drodze Zarządzenia Nr 98/2016 Wójta Gminy Lipusz z dnia 30.12.2016r. – Załącznik Nr 3 stanowiący Zakładowy Plan Kont Urzędu Gminy Lipusz,

W trakcie kontroli stanu i kompletności ksiąg rachunkowych prowadzonych dla Urzędu Gminy Lipusz, jako jednostki budżetowej, na podstawie dokumentów objętych kontrolą, stwierdzono, że:

- w Urzędzie prowadzone są następujące księgi rachunkowe:
 - Urząd Gminy 1 Dochody,
 - Urząd Gminy 2 Wydatki,
 - Urząd Gminy 3 Organ,
- Księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald które tworzą: dziennik, księgę główną, księgi pomocnicze, zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont pomocniczych,
- Księgi rachunkowe prowadzone są techniką komputerową. Technika prowadzenia ksiąg została określona przez kierownika jednostki w przepisach wewnętrznych określających przyjęte zasady rachunkowości,
- Księgi rachunkowe są oznaczane: nazwą jednostki, nazwą danego rodzaju księgi rachunkowej, nazwą programu przetwarzania oraz oznaczone, co do roku obrotowego, okresu sprawozdawczego i daty sporządzenia,
- Księgi rachunkowe prowadzone przy użyciu komputera posiadają:
 - automatyczną kontrolę ciągłości zapisów i przenoszenia obrotów i sald,
 - wydruki komputerowe ksiąg rachunkowych, złożone są: z automatycznie numerowanych stron, z oznaczeniem pierwszej i ostatniej oraz z kolejnych stron numerowanych w sposób ciągły,
- Dziennik:
 - w Urzędzie Gminy Lipusz stosuje się dzienniki częściowe w podziale na poszczególne księgi rachunkowe (oznaczone nazwą: Dochody, Wydatki, Organ),
 - zawiera chronologiczne ujęcie zdarzeń, jakie nastąpiły w okresie sprawozdawczym,
 - zapisy są kolejno numerowane a sumy zapisów (obroty) liczone w sposób ciągły,
 - sposób dokonywania zapisów umożliwia ich powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami źródłowymi,

- na koniec okresu sprawozdawczego sporządzano zbiorcze zestawienia obrotów i sald prowadzonych dzienników,
- zapisy na kontach księgi głównej dokonywane są:
 - w kolejności chronologicznej,
 - z zachowaniem zasady podwójnego zapisu,
 - z uprzednim lub równoczesnym ich ujęciem w dzienniku,
- konta pomocnicze. Prowadzone są konta ksiąg pomocniczych (techniką komputerową) dla:
 - rozrachunków z kontrahentami,
 - rozrachunków z pracownikami,
 - środków trwałych, pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych,
 - dokonywanych odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych,
- w zakresie sporządzania zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej, ustalono, że zestawienia zawierają:
 - symbole kont,
 - salda kont na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obroty za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz salda na koniec okresu sprawozdawczego;
 - sumę sald na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych, obrotów za okres sprawozdawczy i narastająco od początku roku obrotowego oraz sald na koniec okresu sprawozdawczego,
- w zakresie kontroli kompletności zapisów księgowych i ich udokumentowania ustalono, na podstawie dokumentów objętych kontrolą, że:
 - do ksiąg rachunkowych wprowadzono każde zdarzenie, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym,
 - dokonane zapisy w księgach rachunkowych udokumentowane są dowodami stwierdzającymi dokonanie operacji gospodarczej,
- ustalono, że dowody księgowe zawierają:
 - określenie rodzaju dowodu i określenie numeru identyfikacyjnego,
 - określenie stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej,
 - opis operacji oraz jej wartość,
 - datę dokonania operacji/datę sporządzenia dowodu,
 - podpis wystawcy dowodu,
 - stwierdzenia sprawdzenia dowodu,
- dokumenty księgowe zatwierdzone zostały do wypłaty przez osoby upoważnione.

2.3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inne

2.3.1. Kontrola sprawozdań budżetowych.

Kontrolą objęto rok 2016.

Na podstawie czynności kontrolnych ustalono, że na dzień 31.12.2016r. sporządzono następujące zbiorcze sprawozdania budżetowe:

- Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,
- Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego,
- Rb-50 kwartalne o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych,
- Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń,
- Rb-UZ uzupełniające o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych jst,
- Rb-UN uzupełniające o stanie należności z tytułu papierów wartościowych według wartości księgowej,
- Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
- Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych,
- Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego,
- Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego.

Ustalono, że roczne sprawozdania budżetowe: Rb-27S, Rb-28S, Rb-N, Rb-Z, Rb-UZ, RB-UN, Rb-NDS, Rb-PDP, Rb-ST zostały sporządzone i przesłane do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku terminowo, tj. 20 lutego 2017r..

Kontrolą objęto:

- zgodność danych wykazanych w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27S i Rb-28S sporządzonych na dzień 31.12.2016r. z ewidencją księgową.

➤ Sprawozdanie Rb-27S roczne z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. (jednostkowe UG).

Dane wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016r. zgodne są z danymi ujętymi w ewidencji księgowej na koncie 130 „Rachunek bieżący – Dochody jednostki”.

➤ Sprawozdanie Rb-28S roczne z wykonania planu wydatków budżetowych j.s.t. (jednostkowe UG)

- Dane wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016r. zgodne są z danymi ujętymi w ewidencji księgowej na koncie 130 „Rachunek bieżący – wydatki jednostki”,
- zgodność danych zawartych w sprawozdaniu Rb-PDP na koniec 2016r. i w sprawozdaniu Rb-27S rocznym z wykonania planu dochodów budżetowych JST za okres od początku roku do dnia 31.12.2015r. w rozdziale 75615 i 75616 z ewidencją księgową.

Kontrolą objęto prawidłowość wykazywanych kwot:

- skutków decyzji dotyczących umorzenia zaległości podatkowych, wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy *Ordynacja Podatkowa*, wykazana w sprawozdaniu Rb-PDP na koniec 2016 roku oraz w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016, dotycząca podatku od nieruchomości, podatku rolnego, leśnego oraz podatku od środków transportowych, została wykazana w prawidłowej wysokości 0,00 zł,
- skutków decyzji dotyczących rozłożenia na raty/odroczenia terminu płatności, wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy *Ordynacja Podatkowa*, wykazana w sprawozdaniu Rb-PDP na koniec 2016 roku oraz w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016, dotycząca podatku od nieruchomości, podatku rolnego, leśnego oraz podatku od środków transportowych, została wykazana w prawidłowej wysokości 0,00 zł,
- skutków obniżenia górnych stawek podatków, wykazana w sprawozdaniu Rb-PDP na koniec 2016r. oraz w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016, dotycząca podatku od nieruchomości, została wykazana w prawidłowej wysokości 257.938,54 zł.
- zgodność danych zawartych w sprawozdaniu Rb-NDS za okres od początku roku do dnia 31.12.2016r. z ewidencją księgową.

Kontroli poddano prawidłowość sporządzenia Bilansu jednostki budżetowej, Rachunku zysku i strat oraz Zestawienia zmian funduszu wg stanu na dzień 31.12.2016r. Wyniki kontroli opisano poniżej.

W **Bilansie jednostki budżetowej** wg stanu na dzień 31.12.2016r., sporządzonym w dniu 27.03.2016r., wykazano:

Aktywa:**Aktywa trwale (A) na kwotę 22.232.983,71 zł, w tym:**

- **Wartości niematerialne i prawne (A.I.) – 0,00 zł**, kwota stanowi różnicę pomiędzy saldem Wn konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” w zakresie wartości niematerialnych i prawnych” na kwotę 155.804,35 zł, a częścią salda Ma konta 071 „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” w zakresie wartości niematerialnych i prawnych na kwotę 9.082,36 zł oraz częścią salda Ma konta 072 „Umorzenia pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” w zakresie wartości niematerialnych i prawnych na kwotę 146.721,99 zł,
- **Rzeczowe aktywa trwale (A.II.) – 22.042.483,71 zł**, w tym:
 - Środki trwale – 21.867.703,19 zł - kwota stanowi różnicę pomiędzy saldem Wn konta 011 „Środki trwale” na kwotę 31.419.047,14 zł, a częścią salda Ma konta 071 „Umorzenia środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” w zakresie umorzenia środków trwałych na kwotę 9.551.343,95 zł,
 - Inwestycje (środki trwale w budowie) – 174.780,52 zł, zgodne z saldem Wn konta 080 „Inwestycje (środki trwale w budowie)”;
- **Należności długoterminowe (A.III.) – 27.400,00 zł**, (w jednostce nie prowadzone jest konto 226 „Długoterminowe należności budżetowe”) stanowią część salda Wn konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” na kwotę 20.400,00 zł oraz część salda Wn konta 240 „Pozostałe rozrachunki” 7.000,00 zł, w zakresie udzielonych pracownikom pożyczek mieszkaniowych,
- **Długoterminowe aktywa finansowe (A.IV.) – 163.100,00 zł**, zgodne z saldem Wn konta 030 „Długoterminowe aktywa finansowe”;

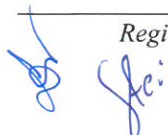
Aktywa obrotowe (B) na kwotę 344.709,70 zł, w tym:

- **Zapasy (B.I) – 12.258,80 zł**, zgodne z saldem Wn konta 310 „Materiały”,
- **Należności krótkoterminowe (B.II) – 205.739,40 zł**, w tym:
 - należności od z tytułu dostaw i usług (B.II.1) – 2.996,08 zł, zgodne z saldem Wn konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - pozostałe należności (B.II.4) – 202.743,32 zł - stanowiące sumę sald Wn:
 - części konta 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami” w wysokości 19.400,00 zł, tj. salda konta Wn 234 w wysokości 39.800,00 zł pomniejszonego o należności długoterminowe w wysokości 20.400,00 zł wykazane w poz. A.III.,

- części konta 240 „Pozostałe rozrachunki” w wysokości 25.188,00 zł, tj. salda konta Wn 240 w wysokości 32.188,00 zł pomniejszonego o należności długoterminowe w wysokości 7.000,00 zł wykazane w poz. A.III.,
 - konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w wysokości 158.155,32 zł tj. salda konta Wn 221 w wysokości 163.126,52 zł pomniejszonego o kwotę 4.971,20 zł stanowiącą saldo Ma konta 290 „Odpisy aktualizujące”,
- **Krótkoterminowe aktywa finansowe (B.III) – 126.711,50 zł**, tj. środki pieniężne na rachunkach bankowych (B.III.2) – 126.711,50 zł zgodne z saldami Wn kont 135 „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia (ZFŚS)” – 71.078,60 zł; 139 „Inne rachunki bankowe” - 55.632,90 zł.

Pasywa:

- **Fundusz (A) na kwotę 22.039.591,42 zł, w tym:**
 - Fundusz jednostki (poz. A.I) – 10.690.118,60 zł, zgodne z saldem Ma konta 800 „Fundusz jednostki”;
 - Wynik finansowy netto (A.II.) – 11.349.472,82 zł, stan zgodny z saldem Ma konta 860 „Wynik finansowy”,
- **Zobowiązania krótkoterminowe (poz. C.II.) – 395.123,39 zł, w tym:**
 - Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (poz. C.II.1) – 199.282,16 zł, zgodne z saldem Ma konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami”,
 - Zobowiązania wobec budżetu (poz. C.II.2) – 3.375,15 zł, stan zgodny z saldem Ma konta 225 „Rozrachunki z budżetem”,
 - Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń (poz. C.II.3) – 21.568,29 zł, stan zgodny z saldem Ma konta 229 „Pozostałe rozrachunki publicznoprawne”,
 - Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń (poz. C.II.4) – 112.875,78 zł, stan zgodny z saldem Ma konta 231 „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”,
 - Pozostałe zobowiązania (poz. C.II.5.) – 2.389,11 zł, stan zgodny z saldem Ma konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,
 - Sumy obce (poz. C.II.6.) – 55.632,90 zł, stan zgodny z saldem Ma konta 240 „Pozostałe rozrachunki”,
- **Fundusze specjalne (poz. D) – 142.978,60 zł**, stan zgodny z saldem Ma konta 851 Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w kwocie 142.978,60 zł.

Rachunek zysków i strat

W sprawozdaniu „Rachunku zysków i strat jednostki” wg stanu na dzień 31.12.2016r., sporządzonym w dniu 27.03.2016r., wykazano:

- **Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej (poz. A.) – 16.901.349,26 zł**, w tym przychody netto ze sprzedaży produktów w kwocie 683.969,17 zł wynikające z przychodów ujętych na koncie 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia” oraz przychody z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 16.217.380,09 zł wynikającej z przychodów ujętych na koncie 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”;
- **Koszty działalności operacyjnej (poz. B.) – 5.549.655,62 zł**, w tym:
 - amortyzacja (poz. B.I) – 1.194.825,75 zł, stan zgodny z obrotami konta 400 „Amortyzacja”;
 - zużycie materiałów i energii (poz. B.II.) – 830.515,44 zł, stan zgodny z obrotami konta 401 „Zużycie materiałów i energii”;
 - usługi obce (poz. B.III.) – 1.158.627,00 zł, suma obrotów konta 402 „Usługi Obce”;
 - podatki i opłaty (poz. B.IV.) – 18.068,58 zł, stan zgodny z obrotami konta 403 „Podatki i opłaty”;
 - wynagrodzenia (poz. B.V.) – 1.624.027,10 zł, stan zgodny z obrotami konta 404 „Wynagrodzenia”;
 - ubezpieczenia społeczne (poz. B.VI.) – 344.728,07 zł, stan zgodny z obrotami konta 405 „Ubezpieczenia społeczne”;
 - pozostałe koszty rodzajowe (poz. B.VII.) – 214.067,36 zł, stan zgodny z analityką konta 409 „Pozostałe koszty rodzajowe” w zakresie §2910 (1.138,22 zł), §3020 (1.700,00 zł), §430 (1.313,00 zł), § 4410 (29.058,04 zł), §4430 (179.616,90 zł), §4440 (1.093,92 zł), §4610 (120,00 zł),
 - inne świadczenia finansowe z budżetem (poz. B.IX) – 164.614,32 zł. stan zgodny z analityką konta 409 w zakresie § 3030 (rozd. 75022, 75095, i 75412 - łącznie 80.694,32 z ł), rozdz. 92695 § 3040 (9.900,00 zł), rozdz. 85415 §3240 (74.020,00 zł),
 - Pozostałe obciążenia (poz. B.X) – 182,00 zł stan zgodny z analityką konta 409 w zakresie rozdz. 01030 § 2850,
- Zysk z działalności podstawowej (poz. C.) – 11.351.693,64 zł (A-B);
- Pozostałe przychody operacyjne (poz. D.) – 93.616,55 zł, kwota wynikająca z zapisów na koncie 760 „Pozostałe przychody operacyjne”;
- Pozostałe koszty operacyjne (poz. E.) – 29.258,31 zł, kwota wynikająca z zapisów na

- koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”;
- Zysk (strata) z działalności operacyjnej (poz. F.) – 11.416.051,88 zł (C+D-E);
 - Przychody finansowe (poz. G.) – 31.605,44 zł, kwota wynikająca z zapisów na koncie 750 „Przychody finansowe”;
 - Koszty finansowe (poz. H.) – 98.184,50 zł, w tym:
 - odsetki w kwocie 98.184,50 zł – kwota wynikająca z zapisów na koncie 751 „Koszty finansowe”;
 - Zysk brutto (poz. K.) – 11.349.472,82 zł (F+G-H),
 - Zysk netto (poz. N.) – 11.349.472,82 zł (zysk).

Zestawienie zmian w funduszu jednostki

W sprawozdaniu „Zestawienie zmian w funduszu jednostki” Urzędu Gminy na dzień 31.12.2016 roku, sporządzonym w dniu 27.03.2016r. wykazano:

- Fundusz jednostki na początek okresu (B.O.) (poz. I.) na kwotę – 13.282.368,68 zł, stan zgodny z saldem Ma konta 800 „Fundusz jednostki”;
- Zwiększenia funduszu (poz. I.1.) – 16.129.357,94 zł, w tym:
 - Zysk bilansowy za ubiegły rok (poz. I.1.1) na kwotę 9.209.445,87 zł, kwota zgodna z saldem konta 860 „Wynik bilansowy” - BO,
 - Zrealizowane wydatki budżetowe (poz. I.1.2.) na kwotę 5.921.202,24 zł, kwota zgodna z wydatkami budżetowymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-28S „Urzędu Gminy Lipusz”;
 - Środki na inwestycje (poz. I.1.4.) na kwotę 944.577,13 zł – kwota zgodna z zapisami na koncie 800 „Fundusz jednostki” w zakresie przekazanych środków na inwestycje w korespondencji z kontem 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” (§6050, 6057, 6059, 6057, 6060),
 - Inne zwiększenia (poz. I.1.10.) na kwotę 54.132,70 zł – kwota zgodna z zapisami na koncie 800 „Fundusz jednostki” w korespondencji z kontem 080 w kwocie 15.364,40 zł (zwiększenie wartości inwestycji: budowa boiska (1.791,86 zł) i PSZOK (13.572,54 zł)) i kontem 011 w kwocie 38.768,30 (przyjęcie nieruchomości z mocy prawa (7.733,30 zł) oraz w wyniku zamiany nieruchomości (31.035,00 zł)),
- Zmniejszenia funduszu jednostki (poz. I.2.) – 18.721.608,02 zł, w tym:
 - Zrealizowane dochody budżetowe (poz. I.2.2.) na kwotę 17.029.763,59 zł, kwota zgodna ze sprawozdaniem Rb-27S „Urzędu Gminy Lipusz”;
 - Dotacje i środki na inwestycje (poz. I.2.4.) na kwotę 1.554.457,09 zł – kwota zgodna

z zapisami na koncie 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środków budżetowych na inwestycje”,

- Wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i środków trwałych w budowie oraz wartości niematerialnych i prawnych (poz. I.2.6) na kwotę 9.670,63 zł, która wynika z zapisów na koncie 800 (strona Wn) „Fundusz jednostki” w zakresie sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych i inwestycji w korespondencji z kontem 011,
 - Inne zmniejszenia (poz. I.2.9.) na kwotę 127.716,71 zł, na którą składały się zapisy na koncie 800 „Fundusz jednostki” z zakresu umorzenia i likwidacji środków trwałych (123.614,51 zł), zamiany nieruchomości (4.064,70) i zaniechania inwestycji (37,50 zł) i zł) tj. w korespondencji z kontami 072, 011, 080,
- Fundusz jednostki na koniec okresu (B.Z.) (poz. II.) na kwotę – 10.690.118,60 zł, stan zgodny z saldem Ma konta 800 „Fundusz jednostki”;
 - Wynik finansowy netto za rok bieżący (poz. III.) na kwotę 11.349.472,82 zł (zysk netto), stan zgodny z saldem Ma konta 860.

Ponadto ustalono, że:

Gmina Lipusz przeprowadziła analizę poniesionych w 2016 roku wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. Na przedstawionych dokumentach widnieją podpisy osoby sporządzającej – p. Barbara Grzenia Inspektor ds. księgowości oświatowej, natomiast brak daty sporządzenia.

W roku podlegającym analizie (2016) wystąpiła dodatnia różnica (łącznie 59.662,63 zł) między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli w składnikach, o których mowa w art. 30 ust.1, a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust.3, ustalonych w danym roku.

Gmina Lipusz sporządziła sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – data sporządzenia 24.01.2017r.

Gmina wysłała powyższe sprawozdanie do Regionalnej Izby Obrachunkowej, w dniu 26.01.2017r. Sprawozdanie przedłożone zostało ponadto:

- Przewodniczącemu Rady Gminy Lipusz, w dniu 26.01.2017r.,

- dyrektorom szkół, w dniu 26.01.2017r.,
- Związkowi Nauczycielstwa Polskiego Zarząd Oddziału w Lipuszu, w dniu 27.01.2017r.,
- Przewodniczącemu Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania Ziemi Kościerskiej w Kościerzynie, doręczono w dniu 28.02.2017.

2.4. Inwentaryzacja (kasa, rachunki bankowe, należności)

Kontrolą objęto rok 2016.

Metody i terminy inwentaryzowania składników majątkowych zostały określone w Zarządzeniu Nr 87/2012 Wójta Gminy Lipusz z dnia 31.12.2012 r. w sprawie zasad przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji. Zgodnie z przyjętymi zasadami:

- inwentaryzację aktywów i pasywów przeprowadza się w następujących terminach:
 - na ostatni dzień roku obrotowego metodą spisu z natury materiałów odpisanych w koszty w momencie zakupu, gotówki, krótkoterminowych papierów wartościowych,
 - na ostatni dzień roku obrotowego, z tym, że inwentaryzację rozpocząć można w ciągu IV kwartału i zakończyć do 15 stycznia roku następnego:
 - a) w drodze uzyskania potwierdzenia salda: środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, należności (z wyjątkiem tytułów publicznoprawnych, spornych, należności od pracowników, należności wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych oraz innych aktywów i pasywów o ile przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe), pożyczek i kredytów, własnych składników majątkowych powierzonych kontrahentom,
 - b) w drodze weryfikacji: gruntów i środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, należności spornych i wątpliwych, składników majątkowych objętych ewidencją ilościową, należności i zobowiązań wobec pracowników, należności i zobowiązań z tytułów publicznoprawnych, inwestycji rozpoczętych, wartości niematerialnych i prawnych, udziałów w obcych podmiotach, funduszy specjalnych, zobowiązań i rezerw, przychodów przyszłych okresów, aktywów i pasywów ewidencjonowanych na kontach pozabilansowych,
 - na ostatni kwartał roku obrotowego do 15 dnia następnego roku – w drodze spisu z natury: znajdujących się na terenie niestrzeżonym lub znajdujących się na terenie strzeżonym lecz nieobjętych ewidencją ilościowo-wartościową zapasów materiałów; środków trwałych (z wyjątkiem gruntów i środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony) znajdujących się na terenie niestrzeżonym; maszyn i urządzeń objętych

inwestycją rozpoczętą znajdujących się na terenie niestrzeżonym; składników majątkowych będących własnością obcych jednostek,

- co 2 lata: w drodze spisu z natury znajdujących się na terenie strzeżonym i objętych ewidencją ilościowo-wartościową zapasów materiałów,
 - co 4 lata: w drodze spisu z natury znajdujących się na terenie strzeżonym: środków trwałych (za wyjątkiem gruntów i tych, do których dostęp jest znacznie utrudniony), maszyn i urządzeń objętych inwestycją rozpoczętą,
- rzeczywisty stan składników majątku jednostki ustala się na podstawie inwentaryzacji, która może występować w formie:
- spisu z natury,
 - w drodze potwierdzenia sald,
 - weryfikacji stanów ewidencyjnych.

Ponadto w „Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dla Urzędu Gminy Lipusz” stanowiącej Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 88/2012 Wójta Gminy Lipusz z dnia 31.12.2012 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji określającej zasady sporządzania, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Lipusz, dokonano zapisu w sprawie inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania.

W dniu 05.12.2016 r. Wójt Gminy Lipusz Zarządzeniem Nr 85/2016 w sprawie przeprowadzenia weryfikacji składników majątkowych objętych ewidencją ilościową pozabilansową, inwentaryzację kasy, środków trwałych będących własnością obcych jednostek oraz niezużyte materiały odpisane w koszty w momencie zakupu w 2016 r., zarządził przeprowadzenie:

- weryfikacji składników majątkowych objętych ewidencją ilościową pozabilansową, w komórkach organizacyjnych gminy: Urząd Gminy, OSP, hydrofornie, oczyszczalnia ścieków, stacja uzdatniania wody, mienie gminne, magazyn OC, punkt konsultacyjny osób uzależnionych i współuzależnionych. Termin przeprowadzenia weryfikacji między ostatnim kwartałem roku 2016 a 15 dniem roku 2017;
- inwentaryzacji kasy, środków trwałych będących własnością obcych jednostek oraz niezużyte materiały odpisane w koszty w momencie zakupu: kasa/gotówka, чеки, druki ścisłego zarachowania- termin przeprowadzenia 31.12.2016 r., pozostałe między ostatnim kwartałem roku 2016 a 15 dniem roku 2017 – wg stanu na 31.12.2016 r.;
- inwentaryzacji zapasów materiałowych w dniu 31.12.2016 r. – Urząd Gminy (paliwo – bus i autobus, pelet), OSP (paliwo i węgiel), hydrofornie (wodomierze), oczyszczalnia ścieków.

Ponadto w/w Zarządzeniem Nr 85/2016 z dnia 05.12.2016 r. powołano 6 zespołów spisowych i określono pola spisowe.

2.4.1. Inwentaryzacja środków pieniężnych w kasie oraz druków ewidencjonowanych.

Ustalono, że w 2016 r. została przeprowadzona inwentaryzacja kasy oraz druków ścisłego zarachowania. Z przeprowadzonej inwentaryzacji sporządzono:

- Protokół Nr 27/2016 z inwentaryzacji kasy przeprowadzonej w dniu 30.12.2016 r. przez zespół spisowy w obecności osoby materialnie odpowiedzialnej – kasjera,
- Arkusz spisu z natury Nr 37/2016 z inwentaryzacji z inwentaryzacji druków ścisłego zarachowania przeprowadzonej w dniu 30.12.2016 r. przez zespół spisowy w obecności osoby materialnie odpowiedzialnej – kasjera. Inwentaryzacją objęto druki ścisłego zarachowania znajdujące się w kasie – czeki gotówkowe, kwitariusze przychodowe K-103, blankiety opłaty targowej, miesięczne karty pracy sprzętu silnikowego, kwitariusze przychodowo-ewidencyjne.

Do protokołu i arkusza spisu z natury załączono oświadczenie (wstępne i końcowe) osoby odpowiedzialnej za gospodarkę drukami ścisłego zarachowania. Różnic inwentaryzacyjnych nie stwierdzono.

Dokumentacja została podpisana przez Komisję Inwentaryzacyjną i osobę materialnie odpowiedzialną.

Ustalono, że stan druków ścisłego zarachowania wykazany w dokumentacji z przeprowadzonej inwentaryzacji był zgodny z ewidencją prowadzoną w księgach druków ścisłego zarachowania, a wykazany rzeczywisty stan gotówki w kasie wynosił 0 zł.

2.4.2. Inwentaryzacja środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych

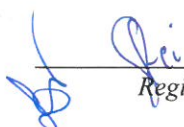
W powyższym zakresie kontroli poddano inwentaryzację środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych budżetu Gminy Lipusz oraz Urzędu Gminy Lipusz przeprowadzoną na dzień: 31 grudnia 2016 r.

W wyniku kontroli przeprowadzonej w oparciu o salda wynikające z ksiąg rachunkowych oraz zawiadomienia o saldach rachunków bankowych otrzymanych od Banku Spółdzielczego w Starogardzie Gdańskim, na ostatni dzień roku 2016 stwierdzono, że salda poszczególnych kont analitycznych były zgodne z saldami odpowiednich rachunków bankowych.

2.4.3. Inwentaryzacja należności

Kontrolą objęto inwentaryzację należności na dzień 31.12.2016 r.

Ustalono, że w Urzędzie Gminy Lipusz na koniec 2016 r. wystąpiły salda na kontach

rozrachunkowych, które przedstawiały się następująco:

konto	Nazwa konta	Saldo na dzień 31.12.2016 r. (UG jednostka)	
		Wn	Ma
201	Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami	2.996,08	199.282,16
221	Należności z tytułu dochodów budżetowych	160.742,43	5,02
224	Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich	0,00	0,00
225	Rozrachunki z budżetem	4.377,00	7.752,15
229	Pozostałe rozrachunki z publicznoprawne	0,00	21.568,29
231	Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	0,00	112.875,78
234	Pozostałe rozrachunki z pracownikami	39.800,00	0,00
240	Pozostałe rozrachunki	32.188,00	55.632,90
290	Odpisy aktualizujące	0,00	4.971,20
291	Zobowiązania warunkowe	0,00	49.111,21

Na dzień 31.12.2016 r. saldo (Wn) konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wykazywało stan należności w kwocie 2.996,08 zł. Ustalono, że kwota ta dotyczyła należności spornej wobec kontrahenta Biuro Komplex – Service Wrocław i winno zostać ujęte na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki”. Inwentaryzacji ww. należności dokonano drogą weryfikacji – Protokół z inwentaryzacji przeprowadzonej drogą weryfikacji aktywów i pasywów na dzień 31.12.2016 r. Ponadto w ww. protokole ujęto zinwentaryzowane drogą weryfikacji następujące konta: 135, 139, 225, 229, 231, 234, 240, 290, 310, 851. Powyższy protokół weryfikacji nie zawierał daty sporządzenia oraz podpisu osoby dokonującej weryfikacji i osoby zatwierdzającej.

Ponadto sporządzono protokół weryfikacji salda konta 221 na dzień 31.12.2016 r., sporządzony w dniu 16.01.2017 r. Protokół zawiera podpisy członków zespołu weryfikującego p. Małgorzaty Czapiewskiej Inspektora ds. księgowości podatkowej oraz Skarbnika Gminy p. Marii Kierzk.

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

3.1. Subwencje i dotacje.

3.1.1. Subwencja ogólna.

Na subwencję ogólną otrzymaną w 2016 roku przez Gminę Lipusz w wysokości 6.833.938,00 zł złożyły się:

- część oświatowa – 4.568.986,00 zł,
- część wyrównawcza – 2.210.476,00 zł,
- część równoważąca – 54.476,00 zł.

W trakcie kontroli ustalono, że:

- o przeznaczeniu środków otrzymanych w formie subwencji ogólnej decydowała Rada Gminy,
- Minister Finansów przekazywał Gminie część oświatową subwencji ogólnej – w ratach miesięcznych, z których rata części oświatowej subwencji ogólnej za marzec wynosiła $\frac{2}{13}$ ogólnej kwoty subwencji – w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty wynagrodzeń.

3.1.2. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (§ 2010, §2060)

Dotacje celowe otrzymane w 2016 roku przez Gminę Lipusz z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami wraz z ogólnym rozliczeniem przedstawiono w tabeli poniżej:

Rozdz.	Kwota dotacji				Data dokonania zwrotu	Cel dotacji
	Plan (w zł)	Otrzymane (w zł)	Wykorzystane (w zł)	Zwrot (zł)		
§ 2010 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami						
01095	143.950,07	143.950,07	143.950,07	-	-	Zwrot części podatku akcyzowego
75011	29.700,00	29.700,00	29.700,0	-	-	Utrzymanie stanowisk pracy realizujących zadania z zakresu administracji rządowej
75101	3.546,00	3.546,00	3.546,00	-	-	Prowadzenie stałego rejestru wyborców
80101	18.114,00	18.114,00	17.749,52	364,48	27.12.2016r.	Szkoły podstawowe – wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały edukacyjne i ćwiczeniowe
80110	15.225,00	15.225,00	13.921,92	1.303,08	27.12.2016r.	Gimnazja - wyposażenie szkół w podręczniki oraz materiały ćwiczeniowe
80150	150,00	150,00	0,00	150,00	27.12.2016r.	Szkoły podstawowe – realizacja zadań specjalnej organizacji nauki i metod pracy
85195	814,00	814,00	804,00	10,00	30.12.2016r.	Ochrona zdrowia – pokrycie kosztów wydania przez gminy decyzji w sprawach świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryterium dochodowe, zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
85212	1.704.000,00	1.704.000,00	1.701.021,07	2.978,93	30.12.2016r.	Realizacja świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego

						oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego
85213	6.800,00	6.800,00	6.601,92	198,08	30.12.2016r.	Opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej
85215	94,00	94,00	0,00	94,00	13.06.2016r. 30.12.2016r.	Dodatki mieszkaniowe - wydatki związane z wypłatą dodatku energetycznego, o którym mowa w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.) oraz koszty obsługi tego zadania realizowanego przez gminę w wysokości 2%
85228	33.800,00	31.500,00	31.500,00	-	-	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
85295	500,00	500,00	251,92	248,08	30.12.2016r.	Rządowy program wspierania osób pobierających świadczenia Karta Dużej Rodziny
§ 2060 - Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej zlecone gminom, związane z realizacją świadczenia wychowawczego stanowiącego pomoc państwa w wychowywaniu dzieci,						
85211	2.547.630,00		2.542.726,85	4.903,15	30.12.2016r.	Świadczenia z tytułu realizacji programu 500+
Łącznie	4.504.323,07		4.491.773,27	10.249,80		

Wybrane zagadnienia z powyższej tabeli opisano w dalszej części protokołu z kontroli w punkcie 3.7.1.2. *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami.*

3.1.3. *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (§2020)*

Dział	Rozdz.	Kwota dotacji			Zwrot (w zł)	Data dokonania zwrotu niewykorzystanej dotacji	Cel dotacji
		Plan (w zł)	Otrzymane (w zł)	Wykonane (w zł)			
710	71035	2.500,00	2.500,00	2.499,79	0,21	23.12.2016r.	Utrzymanie grobów wojennych

Zagadnienie z powyższej tabeli opisano w dalszej części protokołu z kontroli w punkcie 3.7.1.4. *Pozostałe dotacje otrzymane z budżetu państwa, funduszy celowych.*

3.1.4. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy (§ 2030)

Dotacje celowe otrzymane w 2016 roku przez Gminę Lipusz z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy wraz z ogólnym rozliczeniem przedstawiono w tabeli poniżej:

Dział	Rozdz.	Kwota dotacji			Zwrot (w zł)	Data dokonania zwrotu niewykorzystanej dotacji	Cel dotacji
		Plan (w zł)	Otrzymane (w zł)	Wykonane (w zł)			
§ 2030 - Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gminy							
758	75814	22.970,00	22.970,00	22.970,00	0,00	-	Zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2015r.
801	80103	6.392,00	6.392,00	6.392,00	0,00	-	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych
	80104	138.828,00	138.828,00	138.828,00	0,00	-	Przedszkola
	80149	1.370,00	1.370,00	1.370,00	0,00	-	Przedszkola – specjalna organizacja nauki
852	85206	8.550,00	8.550,00	8.550,00	0,00	-	Wspieranie rodziny
	85213	9.945,00	9.945,00	9.890,48	54,52	30.12.2016r.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne (od zasiłków stałych)
	85214	15.000,00	13.500,00	13.492,75	7,25	30.12.2016r.	Zasiłki i pomoce w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (zasiłki okresowe)
	85216	106.460,00	106.460,00	105.847,62	612,38	30.12.2016r.	Zasiłki stałe (rodzinne, pielęgnacyjne i wychowawcze)
	85219	24.490,00	24.490,00	24.490,00	0,00	-	Ośrodki pomocy społecznej - utrzymanie
	85295	148.000,00	133.000,00	129.682,26	3.317,74	30.12.2016r.	Pomoc państwa w zakresie żywienia
854	85415	43.207,00	43.207,00	43.207,00	0,00	-	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym
Łącznie		525.212,00	508.712,00	504.720,11	3.991,89		

Wybrane zagadnienia z powyższej tabeli opisano w dalszej części protokołu z kontroli w punkcie 3.7.1.4. *Pozostałe dotacje otrzymane z budżetu państwa, funduszy celowych.*

3.1.5. Dotacje otrzymane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostki sektora finansów publicznych.

W roku 2016 Gmina Lipusz nie otrzymała dotacji sklasyfikowanych w § 2440 „Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek sektora finansów publicznych”.

3.1.6. Dotacje celowe otrzymane z gmin, powiatów, samorządu wojewódzkiego na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (§ 2310, § 2320, § 2330)

W roku 2016 Gmina Lipusz nie otrzymała dotacji sklasyfikowanych w § 2310 § 2320 §2330.

3.1.7. Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych

W roku 2016 Gmina Lipusz nie otrzymała dotacji z państwowych funduszy celowych na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych jednostek sektora finansów publicznych.

3.1.8. Dotacje na realizację inwestycji

Dotacje celowe otrzymane w 2016 roku przez Gminę Lipusz na dofinansowanie i realizację inwestycji oraz zakupów inwestycyjnych wraz z ogólnym rozliczeniem przedstawiono w tabeli poniżej:

Dz.	Rozdz.	Kwota dotacji			Zwrot (zł)	Data dokonania zwrotu niewykorzystanej dotacji	Cel dotacji
		Plan (w zł)	Otrzymane (w zł)	Wykonane (w zł)			
§ 6330 Dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań zleconych gminom ustawami							
758	75814	9.972,00	9.972,00	9.972,00	-	-	Zwrot części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego w 2015r.
§ 6630 Dotacje celowe otrzymane z samorządu województwa na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień (umów) między j.s.t.							
010	01042	88.637,00	88.637,00	88.637,00	-	-	Dotacja przekazana przez Województwo Pomorskie na modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych – przebudowa drogi publicznej w m. Gostomko
Łącznie		98.609,00	98.609,00	98.609,00	-		

Wybrane zagadnienia z powyższej tabeli opisano w dalszej części protokołu z kontroli w punkcie 3.7.1.5. *Dotacje celowe otrzymane na realizację porozumień (w tym prawidłowość ich wykorzystania).*

3.1.9. Dotacje rozwojowe

Dotacje celowe otrzymane w 2016 roku przez Gminę Lipusz w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich wraz z ogólnym rozliczeniem przedstawiono w tabeli poniżej:

Dz.	Rozdz.	§	Kwota dotacji			Zwrot (zł)	Data dokonania zwrotu niewykorzystanej dotacji	Cel dotacji
			Plan (w zł)	Otrzymane (w zł)	Wykonane (w zł)			
§ 205 Dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.								
853	85395	2057	335.029,00	335.029,74	335.029,74	-	-	Dotacja w ramach programu finansowego z udziałem środków UE na realizację programu „Szlakiem nauki”
Łącznie			335.029,00	335.029,74	335.029,74			

3.2. Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

3.2.1. Księgowa ewidencja podatków i opłat oraz postępowanie podatkowe przy ustalaniu wysokości zobowiązania podatkowego.

Ustalono, że:

- W okresie objętym kontrolą nie obowiązywały uregulowania wewnętrzne, w zakresie ewidencjonowania podatków i opłat. Organ podatkowy opierał się na zasadach prowadzenia księgowej ewidencji podatków i opłat uregulowanych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375 z późn. zm.).
- Księgowa ewidencja podatków i opłat stanowi integralną część ewidencji księgowej Urzędu Gminy Lipusz i jest prowadzona z wykorzystaniem kont syntetycznych planu kont Urzędu jako jednostki budżetowej, w tym: konta 130 „Rachunek bieżący” oraz konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzonych według poszczególnych podatków i opłat z uwzględnieniem klasyfikacji budżetowej.
- Ewidencja analityczna prowadzona jest komputerowo w systemie RADIX, który obejmuje m. in.: system naliczania podatków (POGRUN+A) oraz system windykacji opłat

i podatków (WIP+A). Natomiast ewidencja syntetyczna prowadzona jest w programie komputerowym RADIX FKB+B.

- Zapisy w ewidencji analitycznej dokonywane są na podstawie wyciągów bankowych oraz raportów kasowych na kontach podatników w szczególności rozdział, paragraf natomiast zapisy w ewidencji syntetycznej dokonywane są na podstawie wyciągów bankowych wg. szczególności rozdział, paragraf.
- W Urzędzie Gminy prowadzone są dzienniki oraz rejestry wymiarowe przypisów i odpisów w podziale na:
 - osoby prawne:
 - podatek od nieruchomości,
 - podatek rolny,
 - podatek leśny,
 - podatek od środków transportowych
 - osoby fizyczne:
 - podatek od nieruchomości,
 - podatek rolny,
 - łączne zobowiązanie pieniężne,
 - podatek od środków transportowych.

W trakcie kontroli stwierdzono, że:

- ewidencja szczegółowa prowadzona jest według poszczególnych podatników w każdym podatku odrębnie,
- ewidencja analityczna (konta podatników) zapewnia ustalenie stanu należności (zaległości) i zobowiązań (nadpłat),
- przypisu zobowiązania podatkowego na indywidualnych kartach podatnika dokonywano po doręczeniu decyzji,
- przestrzegano zasady bieżącego dokonywania przypisów zobowiązań podatkowych,
- przy zakładaniu konta szczegółowego zapisuje się:
 - kwotę zaległości lub nadpłaty z poprzedniego roku,
 - kwotę przypisu i odpisu na rok bieżący,
 - wpłaty bieżące i zaległe,
 - odsetki i koszty upomnienia oraz zwroty,

- pracownicy Urzędu Gminy ds. wymiaru podatku korzystają z danych ujętych w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Wydział Geodezji Starostwa Powiatowego w Kościerzynie.

Dochody budżetu Gminy Lipusz w 2016 roku z tytułu podatków wykazane w sprawozdaniu rocznym z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27S wyniosły:

- w **rozdziale 75615** "Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych":
 - § 0310 „Podatek od nieruchomości” 342.472,00 zł, co stanowiło 100,23 % planu,
 - § 0320 „Podatek rolny” 662,00 zł, co stanowiło 77,61% planu,
 - § 0330 „Podatek leśny” 202.001,00 zł, co stanowiło 100,88% planu,
 - § 0340 „Podatek od środków transportowych” 2.000,00 zł, co stanowiło 100% planu.
- w **rozdziale 75616** "Wpływy z podatku rolnego, leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych":
 - § 0310 „Podatek od nieruchomości” 641.712,04 zł, co stanowiło 101,95% planu,
 - § 0320 „Podatek rolny” 8.456,00 zł, co stanowiło 98,96% planu,
 - § 0330 „Podatek leśny” 50.997,20 zł, co stanowiło 103,71% planu,
 - § 0340 „Podatek od środków transportowych” 187.769,51 zł, co stanowiło 97,04% planu.

Realizację dochodów z tytułu podatków i opłat wg stanu na dzień 31.12.2016 r., stanowi materiał roboczy ujęty pod *poz. III/1* w *Załączniku Nr 1* do niniejszego protokołu.

3.2.1.1. Postępowanie podatkowe przy ustalaniu wysokości zobowiązania podatkowego

W trakcie kontroli ustalono, że:

- przestrzegano obowiązku wszczęcia postępowania podatkowego w sprawie wymierzenia zobowiązania podatkowego z urzędu w formie postanowienia organu podatkowego,
- decyzje wymiarowe doręczano podatnikom za pośrednictwem poczty: listem zwykłym w przypadku podatku wynoszącego do 100,00 zł i za zwrotnym potwierdzeniem odbioru w przypadku podatku wynoszącego powyżej 100,00 zł oraz za pośrednictwem sołtysów,
- nie doręczano decyzji wymiarowych podatnikom w przypadkach gdy zobowiązanie podatkowe na 2016 rok wynosiło 0 zł,

- podatnikom - osobom fizycznym, na których ciążył obowiązek podatkowy w zakresie podatku rolnego oraz jednocześnie w zakresie podatku od nieruchomości lub podatku leśnego, wysokość należnego zobowiązania podatkowego ustalał organ podatkowy w jednej decyzji (nakazie płatniczym) w formie łącznego zobowiązania pieniężnego,
- w 2016 roku nie przeprowadzano żadnych kontroli podatkowych.

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielali:

- w sprawie postępowania podatkowego (wymiarowego) dotyczącego: podatku od nieruchomości, podatku rolnego i leśnego od osób prawnych i fizycznych - Pani Mariola Laska Inspektor,
- w sprawie postępowania podatkowego (wymiarowego) dotyczącego: podatku od środków transportowych od osób prawnych i fizycznych – Pani Anita Kulas Inspektor ds. podatku VAT,

co wynikało z przyjętych przez ww. osoby zakresów czynności.

3.2.2. Podatek od nieruchomości.

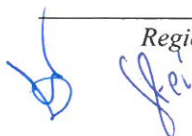
W powyższym zakresie sprawdzono:

- terminowość i poprawność składania deklaracji,
- zgodność stawek zastosowanych przy wymiarze podatków ze stawkami uchwalonymi przez Radę Gminy,
- prawidłowość wyliczeń rachunkowych w złożonych deklaracjach na 2016 r.,
- prawidłowość ustalenia wysokości podatku w oparciu o złożone informacje o nieruchomościach i obiektach budowlanych, wykazy nieruchomości oraz karty kontowe podatników, a także dane wynikające z ewidencji gruntów w odniesieniu do wszystkich badanych podatników.

Wysokość obowiązujących w 2016 roku stawek podatku od nieruchomości określono w Uchwale nr XIII/70/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 12.11.2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatków i opłat lokalnych w Gminie Lipusz oraz zwolnień w podatku od nieruchomości (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z dnia 03.12.2015 r. poz. 3742). Rada Gminy Lipusz w/w uchwałą zwolniła z podatku od nieruchomości grunty sklasyfikowane jako drogi.

Uchwałą Nr XL/277/2010 z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości, Rada Gminy Lipusz zwolniła z podatku od nieruchomości:

- a) budynki lub ich części, budowle oraz grunty zajęte wyłącznie na potrzeby statutowej działalności w zakresie kultury,

- b) budynki lub ich części, budowle oraz grunty zajęte na potrzeby kultury fizycznej i sportu do użytku publicznego – ogólnodostępne,
- c) grunty pod urządzonymi placami zabaw do publicznego użytku – ogólnodostępne.

Ponadto, Rada Gminy Lipusz w dniu 12.11.2015 r. podjęła Uchwałę Nr XIII/74/2015 w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z dnia 03.12.2015 r. poz. 3745). Załącznik nr 9 do w/w Uchwały stanowi wzór formularza informacji w sprawie podatku od nieruchomości (IN-1), Załącznik nr 10 stanowi wzór deklaracji na podatek od nieruchomości (DN-1), Załącznik nr 11 stanowi wzór formularza załącznika do informacji lub deklaracji na podatek od nieruchomości – „Dane o nieruchomościach (ZN-1/A), natomiast Załącznik nr 12 stanowi wzór formularza załącznika do informacji lub deklaracji „Dane o zwolnieniach podatkowych w podatku od nieruchomości” (ZN-1/B).

➤ **Podatek od nieruchomości od osób prawnych.**

Na podstawie rejestru przypisów i odpisów (osoby prawne - podatek od nieruchomości) sporządzonego z programu Radix WIP+ 3.18, ustalono, że na terenie Gminy Lipusz na dzień 31.12.2016 r. zaewidencjonowanych było 25 podatników podatku od nieruchomości – osób prawnych.

Kontrolą objęto 6 losowo wybranych podatników, o następujących numerach kont: 40-0000000920, 40-0000002167, 40-0000001784, 40-0000002335, 40-0000001998, 40-000000038.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- wszyscy podatnicy objęci kontrolą złożyli deklaracje w terminie określonym w art. 6 ust. 9 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych z dnia 12 stycznia 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 716), za wyjątkiem podatnika o numerze konta 40-0000002167, którego deklaracja wpłynęła do Urzędu Gminy w dniu 03.02.2016 r., tj. 3 dni po terminie,
- na wszystkich deklaracjach odnotowano datę wpływu do urzędu,
- złożone deklaracje zawierały wszystkie wymagalne informacje określone w Załączniku nr 10 i 11 do Uchwały Nr XIII/74/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 12.11.2015 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych,
- dane wykazane w deklaracjach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków,
- w deklaracjach zastosowano właściwe stawki podatkowe oraz prawidłowo obliczono należny podatek,

- wszystkie podlegające badaniu deklaracje złożone przez podatników nie zawierały adnotacji organu podatkowego o dokonaniu weryfikacji informacji i zapisów zawartych w deklaracji zgodnie z art. 272 pkt 2, 3 i 5 ustawy z dnia 29.08.1997 r. ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 201),
- przypisu podatku na karcie kontowej podatnika dokonywano po złożeniu, organowi podatkowemu, deklaracji na podatek od nieruchomości, za wyjątkiem podatnika o numerze konta 40-0000002167, któremu na karcie kontowej dokonano przypisu w dniu 31.01.2016 r., natomiast wpływ deklaracji na podatek od nieruchomości nastąpił w dniu 03.02.2016 r.,
- przypisu podatku na kartach kontowych podatników dokonywano w kwotach zgodnych z kwotami wyliczonymi w deklaracjach podatkowych,
- w kontrolowanej próbie wystąpił 1 przypadek nieterminowej wpłaty raty podatku. W związku z tym że, kwota odsetek od zaległości podatkowej, była niższa niż trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23.11.2012 r. Prawo pocztowe, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5b Ordynacji podatkowej - odsetek za zwłokę nie naliczono.

Ponadto ustalono, że:

- 2 jednostki organizacyjne Gminy Lipusz, korzystające ze zwolnień z podatku od nieruchomości, na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych nie złożyły deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2016,
- na mocy uchwały nr XL/277/2010 Rady Gminy Lipusz z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości – deklarację podatkową złożył Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Lipuszu,
- na podstawie art. 2 ust 3 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – deklaracji na rok 2016 nie złożyła Gmina Lipusz.

Ustalono ponadto, że w rejestrze przypisów i odpisów nie ujęto podatników korzystających ze zwolnień ustawowych z podatku od nieruchomości, co narusza § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości i planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

➤ **Podatek od nieruchomości od osób fizycznych.**

Na podstawie Rejestru przypisów wymiarowych (osoby fizyczne - podatek od nieruchomości) sporządzonego z programu Radix POGRUN+ 3.15, ustalono, że na terenie

Gminy Lipusz na dzień 31.12.2016 r. zaewidencjonowanych było 649 podatników podatku od nieruchomości – osób fizycznych.

Kontrolą objęto losowo wybranych 21 podatników o numerach kont: 11-0000001713, 11-0000008901, 11-0000000357, 11-0000001100, 11-0000002148, 11-0000000393, 11-0000001568, 11-0000002741, 11-0000000739, 11-0000002099, 11-0000002361, 11-0000015901, 11-0000001463, 11-0000001325, 11-0000000862, 11-0000002635, 11-0000001756, 11-0000000663, 11-0000000668, 11-0000000671, 11-0000000690.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- wymiaru podatku od nieruchomości dokonano według stawek określonych we wcześniej przywołanej uchwale organu stanowiącego,
- organ podatkowy wystawiał decyzje na podstawie informacji złożonych przez podatników oraz danych w nich zawartych,
- dane wykazane w informacji były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków, za wyjątkiem:
 - podatnika o numerze konta 11-0000000862, który w złożonej informacji w sprawie podatku od nieruchomości wykazał 600 m² pozostałych gruntów, 60 m² powierzchni budynku mieszkalnego oraz 20 m² pozostałych powierzchni użytkowych budynku. Zgodnie z ewidencją gruntów ustalono, że podatnik posiadał ½ udziałów w działce nr 358 położonej w Tuskowach o łącznej powierzchni 0,01 ha oznaczone jako rola (RV). Ponadto, w teczce podatnika znajduje się akt notarialny Repertorium Nr 138/1986 z dnia 27.02.1986 r., z którego wynika, że podatnikowi o numerze konta 11-0000000862 przekazano gospodarstwo rolne położone na działkach o numerach 358 oraz 253 w Tuskowach. Według ewidencji gruntów działka 253 w Tuskowach oznaczona jest jako droga (dr) o powierzchni 0,94 ha i stanowi własność gminy Lipusz (zgodnie z uchwałą Nr XIII/70/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 12.11.2015 r. grunty sklasyfikowane jako drogi są zwolnione z podatku od nieruchomości). Kontrolujący ustalili, że opisywany podatnik nie był użytkownikiem wieczystym działki 253 w Tuskowach. Organ podatkowy w wydanej decyzji nr WP.3120.168 z dnia 25.01.2016 r. w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości za 2016 r. do podstawy opodatkowania przyjął: 60 m² pomieszczeń w budynku mieszkalnym, 20 m² budynków pozostałych oraz 600 m² gruntów;
 - podatnika o numerze konta 11-0000001325, który w złożonym w dniu 07.04.1999 r. „wykazie danych do ustalenia podatku od nieruchomości” wykazał 1009 m²

pozostałych gruntów. Zgodnie z ewidencją gruntów ustalono, że podatnik jest właścicielem działki nr 110/26 położonej w Gostomku o powierzchni 0,1009 ha oznaczone jako pastwisko (PsVI). Opisywane grunty Organ podatkowy opodatkował podatkiem od nieruchomości - Decyzja nr WP.3120.36 z dnia 25.01.2016 r. w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości za 2016 r.,

- w decyzjach wymiarowych zastosowano prawidłowe stawki podatkowe oraz prawidłowo ustalono należny podatek,
- decyzje ustalające wysokość zobowiązania podatkowego doręczane były przez sołtysów lub za pośrednictwem poczty,
- decyzje podatkowe doręczono podatnikom w terminie co najmniej 14 dni przed określonym ustawowo terminem płatności I raty,
- w przypadkach nieterminowej wpłaty raty podatku, odsetek za zwłokę nie naliczono ponieważ, kwota odsetek od zaległości podatkowej, była niższa niż trzykrotność wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23.11.2012 r. Prawo pocztowe, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5b Ordynacji podatkowej.

3.2.3. Podatek rolny

Podstawą do obliczania podatku rolnego na terenie Gminy Lipusz w 2016 roku była średnia cena skupu żyta za okres 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy 2016 w wysokości 53,75 zł za 1 dt, ogłoszona w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym RP "Monitor Polski" w dniu 19.10.2015 r. pod poz. 1025.

W 2016 roku podatek rolny wynosił: od 1ha przeliczeniowego gruntów dla gospodarstw rolnych równowartość pieniężną 2,5 q żyta tj. 134,38 zł oraz od 1ha gruntów, dla pozostałych gruntów równowartość pieniężną 5q żyta tj. 268,75 zł.

Rada Gminy Lipusz w dniu 12.11.2015 r. podjęła Uchwałę Nr XIII/74/2015 w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z dnia 03.12.2015 r. poz. 3745). Załącznik nr 1 do w/w Uchwały stanowi wzór formularza informacji w sprawie podatku rolnego (IR-1), Załącznik nr 2 stanowi wzór deklaracji na podatek rolny (DR-1), Załącznik nr 3 stanowi wzór formularza załącznika do informacji lub deklaracji na podatek rolny – „Dane o nieruchomościach rolnych (ZR-1/A), natomiast Załącznik nr 4 stanowi wzór formularza załącznika do informacji lub deklaracji „Dane o zwolnieniach i ulgach podatkowych w podatku rolnym” (ZR-1/B).

➤ **osoby prawne**

Na podstawie rejestru przypisów i odpisów (osoby prawne - podatek rolny) sporządzonego z programu Radix WIP+ 3.18, ustalono, że na terenie Gminy Lipusz na dzień 31.12.2016 r. zaewidencjonowanych było 2 podatników podatku rolnego – osób prawnych o numerach kont: 39-00000033, 39-0000002168, których objęto kontrolą.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- na deklaracjach odnotowano datę wpływu do urzędu,
- podatnik o numerze konta 39-00000033 złożył deklaracje 3 dni po terminie określonym w art. 6a ust. 8 ustawy o podatku rolnym z dnia 15 listopada 1984 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 617),
- złożone deklaracje zawierały wszystkie wymagane informacje określone w Załączniku nr 2, 3 i 4 do Uchwały Nr XIII/74/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 12.11.2015 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych,
- dane wykazane w deklaracjach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów,
- w deklaracjach zastosowano właściwe stawki podatkowe oraz prawidłowo obliczono należny podatek,
- podlegające badaniu deklaracje złożone przez podatników nie zawierały adnotacji organu podatkowego o dokonaniu weryfikacji zapisów zawartych w deklaracji,
- przypisu podatku na kartach kontowych podatników dokonywano w kwotach zgodnych z kwotami wyliczonymi w deklaracjach podatkowych,
- w kontrolowanej próbie wystąpił 1 przypadek nieterminowej wpłaty raty podatku. W związku z tym że, kwota odsetek od zaległości podatkowej, była niższa niż trzykrotność wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23.11.2012 r. Prawo pocztowe, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5b Ordynacji podatkowej - odsetek za zwłokę nie naliczono.

➤ **osoby fizyczne**

Na podstawie Rejestru przypisów wymiarowych (osoby fizyczne - podatek rolny) sporządzonego z programu Radix POGRUN+ 3.15, ustalono, że na terenie Gminy Lipusz na dzień 31.12.2016 r. zaewidencjonowanych było 29 podatników podatku rolnego – osób fizycznych.

Kontrolą objęto 7 podatników o numerach kont: 01-00001969, 01-0000011901, 01-0000067401, 01-0000067101, 01-00001522, 01-0000001056, 01-00000896.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- wymiaru podatku rolnego dokonano według stawek określonych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15.11.1984 r. o podatku rolnym (tj.: Dz.U. z 2016 r. poz. 617),
- organ podatkowy wystawiał decyzje na podstawie informacji złożonych przez podatników oraz danych w nich zawartych, za wyjątkiem decyzji dla podatnika o numerze kart kontowej:
 - 01-00000896. Kontrolującym nie przedstawiono informacji w sprawie podatku rolnego złożonej przez podatnika. Ustalono, że organ podatkowy wydał Decyzję nr WP.3121.8 z dnia 25.01.2016 r. w sprawie wymiaru podatku rolnego za 2016 r., w którym określił wysokość podatku rolnego na kwotę 170,00 zł. Przyjęta przez organ podatkowy podstawa naliczenia wysokości podatku rolnego była zgodna z danymi zawartymi w ewidencji gruntów,
 - 01-00001522. Kontrolującym przedstawiono informację w sprawie podatku rolnego złożoną przez podatnika na rok 2005, w której wykazano dane niezgodne z aktualnym stanem wynikającym z ewidencji gruntów. Ponadto podatnik wykazał ogólną powierzchnię gruntów rolnych oraz użytków zielonych bez wskazania poszczególnych klas użytków. Ustalono, że organ podatkowy wydał Decyzję nr WP.3121.23 z dnia 25.01.2016 r. w sprawie wymiaru podatku rolnego za 2016 r., w którym określił wysokość podatku rolnego na kwotę 8,00 zł. Przyjęta przez organ podatkowy podstawa naliczenia wysokości podatku rolnego była zgodna z danymi zawartymi w ewidencji gruntów,
- w pozostałych przypadkach dane wykazane w informacji były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów,
- w decyzjach wymiarowych zastosowano prawidłowe stawki podatkowe oraz prawidłowo ustalono należny podatek,
- decyzje ustalające wysokość zobowiązania podatkowego doręczane były przez sołtysów lub za pośrednictwem poczty,
- decyzje podatkowe doręczono podatnikom w terminie co najmniej 14 dni przed określonym ustawowo terminem płatności I raty,
- podatnicy terminowo dokonywali wpłat podatku.

Gmina Lipusz odprowadziła od uzyskanego dochodu z tytułu podatku rolnego 2% odpisu na rzecz Izby Rolniczej w łącznej wysokości 194,36 zł (kwota nadpłacona). Podstawą naliczenia składek za 2016 rok była kwota otrzymanego dochodu w wysokości 9.118,00 zł

(odsetki wynosiły 0 zł).

Naliczenie i terminowość przekazania składek przedstawiono w tabeli poniżej:

Okres obejmujący płatność	Wpływy ogółem z podatku rolnego	Odsetki za zwłokę	Naliczony odpis na rzecz Izby	2% na rzecz	Kwota przekazana na rzecz Izby	Data przekazania
I kwartał (15.03)	4.795,00 zł	0,00 zł	95,90 zł		120,00 zł	21.03.2016r.
II kwartał (15.05)	1.290,00 zł	0,00 zł	25,80 zł		50,00 zł	07.07.2016r.
III kwartał (15.09)	1.908,00 zł	0,00 zł	38,16 zł		-	-
IV kwartał (15.11)	1.125,00 zł	0,00 zł	22,50 zł		12,00 zł 12,36 zł	08.12.2016r. 10.01.2017r. (wyrównanie za 2016r.)
	9.118,00 zł	0,00 zł	182,36 zł		194,36 zł	

3.2.4. Podatek leśny

Podstawą do obliczania podatku leśnego na obszarze Gminy Lipusz w 2016 roku była równowartość pieniężna 0,220 m³ drewna obliczona według średniej ceny sprzedaży drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2015 r. tj. roku poprzedzającego rok podatkowy (tj. 191,77 zł za 1m²) ogłoszonej w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20.10.2015 r. (Dziennik Urzędowy RP - Monitor Polski z 2015r. poz. 1028).

Podatek leśny od 1 ha powierzchni lasów za rok 2016 wynosił 42,19 zł.

Rada Gminy Lipusz w dniu 12.11.2015 r. podjęła Uchwałę Nr XIII/74/2015 w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z dnia 03.12.2015 r. poz. 3745). Załącznik nr 5 do w/w Uchwały stanowi wzór formularza informacji w sprawie podatku leśnego (IL-1), Załącznik nr 6 stanowi wzór deklaracji na podatek leśny (DL-1), Załącznik nr 7 stanowi wzór formularza załącznika do informacji lub deklaracji na podatek leśny – „Dane o nieruchomościach leśnych (ZL-1/A), natomiast Załącznik nr 8 stanowi wzór formularza załącznika do informacji lub deklaracji „Dane o zwolnieniach podatkowych w podatku leśnym” (ZL-1/B).

➤ **osoby prawne**

Na podstawie rejestru przypisów i odpisów (osoby prawne - podatek leśny) sporządzonego z programu Radix WIP+ 3.18, ustalono, że na terenie Gminy Lipusz na dzień 31.12.2016 r. zaewidencjonowanych było 5 podatników podatku leśnego – osób prawnych. Kontrolą objęto wszystkich podatników o następujących numerach kont: 41-0000000904, 41-000000033, 41-0000002168, 41-000000039, 41-0000001998.

W wyniku kontroli ustalono, że:

- podatnicy składali deklaracje w terminie określonym w art. 6 ust. 5 ustawy o podatku leśnym z dnia 30 października 2002 r. (tj.: Dz.U. z 2016 r. poz. 347), za wyjątkiem podatników o numerach kont: 41-00000033, którego deklaracja wpłynęła do UG w dniu 18.01.2016r., tj. 3 dni po terminie oraz podatnika o numerze konta 41-00000039, którego deklaracja wpłynęła do UG w dniu 22.03.2016r., tj. 33 dni po terminie. W dniu 04.02.2016 r. podatnik o numerze konta 41-00000039 podpisał umowę dzierżawy gruntów z Nadleśnictwem Lipusz. Obowiązek podatkowy powstał od 01.03.2016 r.
- na wszystkich deklaracjach odnotowano datę wpływu do urzędu,
- złożone deklaracje zawierały wszystkie wymagalne informacje określone w Załączniku nr 6, 7 i 8 do Uchwały Nr XIII/74/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 12.11.2015 r. w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych,
- dane wykazane w deklaracjach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów,
- w deklaracjach zastosowano właściwe stawki podatkowe oraz prawidłowo obliczono należny podatek,
- podlegające badaniu deklaracje złożone przez podatników nie zawierały adnotacji organu podatkowego o dokonaniu weryfikacji informacji i zapisów zawartych w deklaracji,
- przypisu podatku na kartach kontowych podatników dokonywano w kwotach zgodnych z kwotami wyliczonymi w deklaracjach podatkowych,
- wpłat należnego podatku dokonywano terminowo.

➤ **osoby fizyczne**

Na podstawie Rejestru przypisów wymiarowych (osoby fizyczne - podatek leśny) sporządzonego z programu Radix POGRUN+ 3.15, ustalono, że na terenie Gminy Lipusz na dzień 31.12.2016 r. zaewidencjonowanych było 38 podatników podatku leśnego – osób fizycznych.

Kontrolą objęto 7 podatników o numerach kont: 12-0000076101, 12-00001056, 12-0000001243, 12-0000002447, 12-0000002400, 12-0000000295, 12-0000002404.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- wymiaru podatku leśnego dokonano według stawek określonych w art. 4 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30.10.2002 r. o podatku leśnym (tj.: Dz.U. z 2016 r. poz. 374),

- organ podatkowy wystawiał decyzje na podstawie informacji złożonych przez podatników oraz danych w nich zawartych, za wyjątkiem decyzji dla podatników o następujących numerach kart kontowych:
 - 12-0000076101. Kontrolującym nie przedstawiono informacji w sprawie podatku leśnego złożonej przez podatnika. Ustalono, że organ podatkowy wydał Decyzję nr WP.3122.28 z dnia 25.01.2016 r. w sprawie wymiaru podatku leśnego za 2016 r., w którym określił wysokość podatku rolnego na kwotę 8,00 zł. Przyjęta przez organ podatkowy podstawa naliczenia wysokości podatku rolnego była zgodna z danymi zawartymi w ewidencji gruntów,
- dane wykazane w informacjach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów,
- w decyzjach wymiarowych zastosowano prawidłowe stawki podatkowe oraz prawidłowo ustalono należny podatek,
- decyzje ustalające wysokość zobowiązania podatkowego doręczane były przez sołtysów lub za pośrednictwem poczty,
- decyzje podatkowe doręczono podatnikom w terminie co najmniej 14 dni przed określonym ustawowo terminem płatności I raty,
- przypisu podatku na karcie kontowej podatnika dokonywano po doręczeniu decyzji podatkowej.

3.2.5. Łączne zobowiązanie pieniężne.

W przypadku podatników na których ciążył jednocześnie obowiązek podatkowy z tytułu podatku rolnego oraz w zakresie podatku od nieruchomości i/lub w zakresie podatku leśnego, organ podatkowy wysokość należnego zobowiązania pieniężnego ustalał w drodze jednej decyzji wymiarowej (nakazie płatniczym) w formie łącznego zobowiązania pieniężnego.

Kontrolą objęto 20 losowo wybranych podatników o następujących numerach kart kontowych: 00000013, 00000161, 0000002525, 0000002614, 0000002957, 00000127/1, 0000000416, 0000001262, 0000002627, 0000000433, 0000045001, 0000001225, 0000001836, 0000000135, 00000008, 0000000536, 0000001916, 0000002523, 0000003061, 00001971 .

W wyniku przeprowadzonej kontroli, stwierdzono, że:

- wymiaru wysokości łącznego zobowiązania pieniężnego dokonywano według stawek:
 - w przypadku podatku rolnego - według stawek określonych w art. 6 ust. 1 ustawy o podatku rolnym,

- w przypadku podatku leśnego - według stawek określonych w art. 4 ust. 1 i 3 ustawy o podatku leśnym,
 - w przypadku podatku od nieruchomości - stawki podatkowe określone w Uchwale Nr XIII/70/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 12.11.2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatków i opłat lokalnych w Gminie Lipusz oraz zwolnień w podatku od nieruchomości,
- w złożonych przez podatników Informacjach w sprawie: podatku od nieruchomości, podatku rolnego, podatku leśnego wykazane dane były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków, za wyjątkiem 2 podatników o następujących numerach kart kontowych:
- nr 0000003061. Ustalono, że podatnik złożył „Informację w sprawie podatku od nieruchomości” na rok 2015 (brak daty wpływu do UG) w której wykazał 800 m² gruntów rekreacyjnych (letniskowych) oraz 23 m² powierzchni budynku rekreacyjnego (letniskowego). Ponadto podatnik złożył „Informację w sprawie podatku leśnego” na rok 2015 w której wykazał 0,0378 ha lasów. Organ podatkowy wydał Decyzję na łączne zobowiązanie pieniężne nr WP.3123.83 z dnia 25.01.2016 r. w sprawie wymiaru podatku rolnego, leśnego oraz podatku od nieruchomości za 2016 r. w którym określił łączne zobowiązanie pieniężne za rok 2016 w wysokości 555,00 zł, w tym: podatek leśny w kwocie 2,00 zł i podatek od nieruchomości w kwocie 553,00 zł. Przyjęta przez organ podatkowy podstawa naliczenia wysokości podatku leśnego i podatku od nieruchomości była zgodna z danymi zawartymi w złożonych informacjach. Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów podatnik posiada w Płocicach:
 - działkę nr 372/3 w skład której wchodzi: 0,03 ha pastwisk (Ps VI) oraz 0,05 ha lasów (Ls VI),
 - działkę 372/11 w skład której wchodzi 0,0378 ha lasów (Ls VI).
 - nr 0000003061. Ustalono, że podatnik złożył trzy informacje: w sprawie podatku od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku leśnego na rok 2012 (brak dat wpływu do UG). W informacji w sprawie podatku rolnego podatnik wykazał 0,87 ha gruntów rolnych (RVI – grunty zwolnione od podatku). W Decyzji na łączne zobowiązanie pieniężne nr WP.3123.70 z dnia 25.01.2016 r. Organ podatkowy przyjął do podstawy naliczenia wysokości podatku rolnego dane zgodne z danymi zawartymi w złożonej przez podatnika informacji. Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów podatnik posiada w Płocicach m.in. działkę nr 209/7 w skład której wchodzi: 0,22 ha gruntów rolnych.

W pozostałych przypadkach dane wykazane w informacjach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów i budynków,

- w nakazach płatniczych na łączne zobowiązanie pieniężne zastosowano prawidłowe stawki podatkowe oraz prawidłowo ustalono należny podatek,
- nakazy płatnicze ustalające wysokość zobowiązania podatkowego doręczane były przez sołtysów lub za pośrednictwem poczty,
- nakazy płatnicze na łączne zobowiązanie pieniężne doręczono podatnikom w terminie co najmniej 14 dni przed określonym ustawowo terminem płatności I raty,
- w kontrolowanej próbie nie wystąpiły przypadki naliczania odsetek od nieterminowych wpłat rat podatków, w związku z tym że, kwota odsetek od zaległości podatkowej, była niższa niż trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23.11.2012 r. Prawo pocztowe, zgodnie z art. 54 § 1 pkt 5b Ordynacji podatkowej.

3.2.6. Podatek od środków transportowych

Rada Gminy Lipusz ustaliła stawki podatku od środków transportowych obowiązujące w roku 2016, uchwałą nr XIII/69/2015 z dnia 12 listopada 2015 r. roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych (Dziennik Urzędowy Województwa Pomorskiego z dnia 03.12.2015 r., poz. 3741).

Ustalono, że łączna wielkość dochodów z tytułu podatku od środków transportowych od osób prawnych w 2016 r. wyniosła 2.000,00 zł, co stanowiło 100,00 % planu, natomiast łączna wielkość dochodów z tytułu podatku od środków transportowych od osób fizycznych w 2016 r., wyniosła 187.769,51 zł, co stanowiło 97,04% planu.

Kontrolą objęto:

- prawidłowość wymiaru podatku,
- terminowość i kompletność składanych deklaracji podatkowych

➤ **od osób prawnych**

W 2016 roku w rejestrze przypisów i odpisów podatku od środków transportowych (Radix WIP+) na dzień 31.12.2016 r. zaewidencjonowana była jedna osoba prawna o numerze konta 42-00000075, którą objęto kontrolą.

W wyniku kontroli, ustalono że:

- podatnik złożył deklarację terminowo, tj. 15 lutego 2016 r. (na deklaracji odnotowano datę wpływu do urzędu),

- w załączniku DT-1/A do złożonej deklaracji „dane szczegółowe dotyczące środka transportowego” dotyczącego samochodów ciężarowych o nr rej GKS 12EL i GKS 28N7 stwierdzono brak podania dopuszczalnej masy całkowitej samochodów.
- Podatnik opodatkował powyższe samochody ciężarowe podatkiem w wysokości 1.000,00zł każdy, tj. jak dla samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 5,5 tony do 9,0 ton włącznie. Brak tych danych nie pozwala ustalić czy została prawidłowo ustalona kwota podatku.
- podlegająca badaniu deklaracja zawierała adnotacje organu podatkowego o dokonaniu sprawdzenia pod względem formalno - prawnym,
- organ podatkowy dokonał przypisu w kwocie wynikającej z deklaracji podatkowej,
- wpłaty należnego podatku dokonano terminowo.

➤ **od osób fizycznych**

W 2016 roku w rejestrze przypisów i odpisów podatku od środków transportowych osób fizycznych (Radix WIP+) na dzień 31.12.2016 r. zaewidencjonowanych było 28 osób fizycznych.

Kontrolą objęto losowo wybranych 7 podatników o następujących numerach kont: 02-00000369, 02-00000722, 02-00000458, 02-00000740, 02-00000538, 02-00004767, 02-00004764.

W wyniku kontroli, ustalono że:

- na wszystkich deklaracjach objętych kontrolą nie odnotowano daty wpływu do urzędu, w przypadku wymienionych poniżej podatników, na deklaracji widnieje data oraz podpis osoby przyjmującej formularz - inspektora ds. podatku VAT p. Anity Kulas:
 - podatnik o numerze konta: 02-00000369 – 21.01.2016 r.,
 - podatnik o numerze konta: 02-00000458 – 09.02.2016 r.,
 - podatnik o numerze konta: 02-00000740 – 19.01.2016 r.,
 - podatnik o numerze konta: 02-00000538 – 04.04.2016 r.,
 - podatnik o numerze konta: 02-00004764 – 01.03.2016 r.,
- W pozostałych przypadkach na deklaracji widnieje data wypełnienia deklaracji przez podatników: 02-00000722 – 29.02.2016 r., 02-00004767 – 26.02.2016 r.,
- złożone deklaracje zawierały wszystkie wymagalne informacje,
- w deklaracjach zastosowano właściwe stawki podatkowe oraz prawidłowo obliczono należny podatek,

- wszystkie podlegające badaniu deklaracje złożone przez podatników zawierały adnotację organu podatkowego o dokonaniu sprawdzenia pod względem formalno - prawnym,
- przypisu podatku na kartach kontowych podatników dokonywano w kwotach zgodnych z kwotami wyliczonymi w deklaracjach podatkowych,
- w przypadkach nieterminowej wpłaty organ podatkowy prawidłowo naliczał odsetki od zaległości podatkowych.

3.2.7. Opłaty lokalne

3.2.7.1. Opłata miejscowa

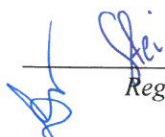
W 2016 r. Gmina Lipusz osiągnęła dochody z tytułu opłaty miejscowej na kwotę 406,00zł. Powyższe dochody ujęto w rozdz. 75616 § 0440 i wykazano w sprawozdaniu jednostkowym Rb 27S za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. sporządzonym w dniu 21.02.2017 r. (korekta nr 1).

Uchwałą Nr XIII/62/2011 Rady Gminy Lipusz z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie ustalenia miejscowości w gminie Lipusz spełniających warunki do pobierania opłaty miejscowej, ustalono miejscowości Lipusz i Gostomko na terenie gminy Lipusz odpowiadające warunkom uprawniającym do pobierania w nich opłaty miejscowej.

Wysokość oraz zasady poboru opłaty miejscowej uregulowano w uchwale Rady Gminy Lipusz Nr XIII/73/2015 z dnia 12 listopada 2015 r. w sprawie określenia wysokości stawki opłaty miejscowej w Gminie Lipusz oraz określenia zasad ustalania i poboru tej opłaty:

- stawkę dzienną opłaty miejscowej w wysokości 2,00 zł od osób fizycznych przebywających we wsi Lipusz i Gostomko, okresowo od dnia 1 czerwca do 30 września każdego roku, co najmniej przez 1 dobę w celach wypoczynkowych, szkoleniowych lub turystycznych,
- sposób poboru opłaty – w drodze inkasa,
- inkasentami wyznaczono właścicieli i zarządców ośrodków wczasowych, obozowisk turystycznych, kempingów, kwater agroturystycznych i pól namiotowych, przedsiębiorców świadczących usługi hotelarskie,
- termin rozliczenia inkasentów z pobranych opłat – do 10-go dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym pobrano opłatę,
- wysokość wynagrodzenia za inkaso – 6% zainkasowanych kwot.

W trakcie kontroli stwierdzono, że do pobierania opłaty w 2016 r. zobowiązanych było 3 inkasentów, z którymi Wójt Gminy Lipusz p. Mirosław Ebertowski zawarł umowy zlecenia. W umowach zawartych z inkasentami wskazano m.in.:

- pobór i rozliczenie opłaty miejscowej wg uchwały Rady Gminy Lipusz Nr XIII/73/2015 z dnia 12 listopada 2015 r. w sprawie określenia wysokości stawki opłaty miejscowej w Gminie Lipusz oraz określenia zasad ustalania i poboru tej opłaty,
 - wypłata wynagrodzenia – po zakończeniu każdego miesiąca w ciągu 14 dni od wystawienia rachunku,
 - ostateczny termin do rozliczenia prowizji z tytułu pobranego inkasa – do dnia 31.10.2016 r.
- Sprawdzeniem objęto prawidłowość naliczenia prowizji, prawidłowość poboru opłaty miejscowej oraz terminowość rozliczenia się z zainkasowanych kwot przez wszystkich inkasentów dokonujących poboru opłaty. Wyniki ujęto w poniższej tabeli:

Inkasent	Data pobranej opłaty	Kwota pobranej opłaty	Data wpłaty zainkasowanej opłaty targowej	Ilość dni po terminie	Należne inkaso
	09.07.2016 r.	16,00 zł	11.07.2016 r.	-	0,96 zł
	17.07.2016 r.	56,00 zł	05.08.2016 r.	-	7,56 zł
	31.07.2016 r.	70,00 zł		-	
	13.08.2016 r.	64,00 zł	09.09.2016 r.	-	5,28 zł
	29.08.2016 r.	24,00 zł		-	
	02.09.2016 r.	24,00 zł		-	
	12.09.2016 r.	36,00 zł	07.10.2016 r.	-	3,60 zł
	11.07.2016 r.	4,00 zł	10.08.2016 r.	w związku z brakiem daty nie można określić terminowości wpłaty	2,16 zł
	brak daty	6,00 zł			
	29.07.2016 r.	26,00 zł	09.09.2016 r.	-	1,20 zł
	12.08.2016 r.	12,00 zł		-	
	26.08.2016 r.	8,00 zł		-	
Razem		346,00 zł			20,76 zł

W trakcie kontroli ustalono, że:

- inkasenci dokumentowali wpłatę dokonaną przez podatnika pokwitowaniem z kwitariusza przychodowego K – 103,
- badani inkasenci rozliczyli się z zainkasowanej opłaty miejscowej w kwotach wynikających z przedstawionych kontrolującym kwitariuszy,
- rozliczenia z pobranych kwot dokonywano terminowo – do 10-go dnia miesiąca następującego po miesiącu w którym pobrano opłatę,
- poza pobranymi przez inkasentów kwotami opłaty miejscowej, do kasy Urzędu Gminy w dniu 06.09.2016r. wpłynęła łącznie kwota w wysokości 60,00 zł, uiszczona przez 3 osoby przebywające na terenie wsi Lipusz lub Gostomko.

Ponadto ustalono, że żaden inkasent nie złożył do Urzędu Gminy rachunku w celu naliczenia należnego wynagrodzenia prowizyjnego. Tym samym Urząd Gminy nie wypłacał należnej prowizji za pobór opłaty miejscowej.

3.2.7.2. Oплата targowa

W kontrolowanym okresie, wysokość oraz zasady poboru opłaty targowej uregulowano w uchwale Rady Gminy Lipusz Nr XIII/72/2015 z dnia 12 listopada 2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek opłaty targowej w Gminie Lipusz.

Ponadto, uchwałą Nr XXXVI/210/2013 Rady Gminy Lipusz z dnia 14 listopada 2013 r. w sprawie poboru podatków i opłat lokalnych w formie inkasa na terenie Gminy Lipusz oraz określenia inkasentów zarządzono m.in. pobór opłaty targowej w formie inkasa. Inkasentem opłaty targowej ustanowiono _____ i inspektora ds. gospodarki mieszkaniowej, dróg, utrzymania czystości i rozliczeń należności za wodę i ścieki zatrudnionego w UG Lipusz (wynagrodzenie za inkaso nie przysługuje, gdy pobierane jest przez ww. inspektora w ramach stosunku pracy i w godzinach pracy).

Wynagrodzenie za inkaso opłaty targowej ustalono w wysokości 25,00 zł od jednego targu.

W dniu 30.12.2015 r. pomiędzy Gminą Lipusz a _____ zawarto umowę zlecenie na wykonywanie czynności polegających na inkasowaniu opłaty targowej w każdy dzień targowy (czwartki) na targowisku w Lipuszu. W umowie określono m.in. wysokość wynagrodzenia – 25,00 zł od jednego targu, płatne na koniec każdego kwartału, pod warunkiem prawidłowego rozliczenia zainkasowanych należności oraz termin i zasady rozliczania – niezwłocznie do kasy Urzędu Gminy, nie później niż w terminie 2 dni roboczych, licząc od dnia zainkasowania należności. Umowę zawarto na czas określony, tj. od dnia 04.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

W badanym okresie dochody z tytułu opłaty targowej wyniosły 3.591,50 zł.

Kontrolą objęto prawidłowość wpłat i rozliczeń z wyznaczonym inkasentem za miesiące: styczeń, luty i marzec 2016r.

Terminowość rozliczania się inkasenta z pobranych kwot przedstawiono w poniższej tabeli:

Inkasent	Data pobranej opłaty	Kwota pobranej opłaty	Data wpłaty zainkasowanej opłaty targowej	Ilość dni po terminie
	07.01.2016 r.	22,00 zł	07.01.2016 r.	-
	14.01.2016 r.	64,00 zł	14.01.2016 r.	-
	21.01.2016 r.	55,00 zł	21.01.2016 r.	-
	28.01.2016 r.	37,00 zł	28.01.2016 r.	-
	04.02.2016 r.	37,00 zł	04.02.2016 r.	-
	11.02.2016 r.	55,00 zł	11.02.2016 r.	-
	18.02.2016 r.	41,50 zł	18.02.2016 r.	-
	25.02.2016 r.	55,00 zł	25.02.2016 r.	-
	03.03.2016 r.	68,50 zł	03.03.2016 r.	-
	10.03.2016 r.	61,50 zł	10.03.2016 r.	-
	17.03.2016 r.	61,50 zł	17.03.2016 r.	-
	24.03.2016 r.	68,50 zł	24.03.2016 r.	-

	31.03.2016 r.	37,00 zł	31.03.2016 r.	-
	Razem	663,50 zł		

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- zainkasowane należności inkasent odprowadzał do kasy Urzędu terminowo - w dniu pobrania,
- zastosowane stawki opłaty targowej były zgodne z ww. uchwałą Rady Gminy,
- wynagrodzenie za inkaso wypłacono terminowo i w prawidłowej wysokości, na podstawie listy płac nr 48 z dnia 30.03.2016 r.

3.2.7.3. Opłata od posiadania psów

Rada Gminy Lipusz podjęła Uchwałę Nr XIII/71/2015 z dnia 12.11.2015 r. w sprawie określenia wysokości stawki opłaty od posiadania psów w Gminie Lipusz. Zgodnie z podjętą uchwałą, wysokość rocznej opłaty za posiadanie 1 psa wynosi 30,00 zł.

Ustalono, że Gmina Lipusz w 2016 roku osiągnęła dochody z tytułu opłaty od posiadania psów w łącznej wysokości 1.290,00 zł, co stanowiło 0,0075 % ogółu wykonanych dochodów Gminy w 2016 roku. Osiągnięte dochody ujęto w rozdziale 75616 § 0370.

3.2.8. Powszechność opodatkowania.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.

➤ ***Ewidencja działalności gospodarczej***

Kontrolą objęto powszechność opodatkowania podatkiem od nieruchomości gruntów oraz budynków lub ich części według stawek określonych dla gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Na podstawie raportów z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wygenerowanych za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. ustalono, że w 2016 roku złożono i przetworzono łącznie 102 wnioski wprowadzające zmiany do ewidencji działalności gospodarczej z czego: 14 wniosków dotyczyło założenia działalności gospodarczej, 20 wniosków dotyczyło zakończenia działalności gospodarczej, 18 wniosków dotyczyło zawieszenia działalności gospodarczej, 8 wniosków dotyczyło wznowienia działalności oraz 42 wnioski w sprawie wprowadzenia zmian. Do kontroli wybrano 6 wpisów do ewidencji działalności gospodarczej dotyczących rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, że w kontrolowanej próbie:

- w 2 przypadkach osoby prowadzące działalność gospodarczą złożyły oświadczenia o nie wykorzystywaniu odrębnych pomieszczeń ani gruntów z nieruchomości położonej na terenie Gminy Lipusz,
- w 2 przypadkach właściciele nieruchomości zostali opodatkowani podatkiem od nieruchomości wg stawki określonej dla nieruchomości związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- w przypadku 2 przedsiębiorców kontrolującym nie przedstawiono oświadczeń o niewykorzystywaniu pomieszczeń na prowadzenie działalności. Nieruchomości opodatkowano stawką dla budynków mieszkalnych. Z wyjaśnienia złożonego w dniu 26.07.2017 r. przez Inspektora p. Mariolę Laskę wynika, że podatnicy nie zostali opodatkowani podatkiem od nieruchomości z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, ponieważ zakres wykonywanej działalności dotyczy pracy wykonywanej w terenie.

Wyjaśnienie ujęte zostało w materiałach roboczych pod *poz. III/2* w *Załączniku Nr 1* do niniejszego protokołu.

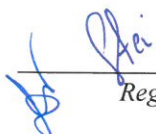
➤ ***Budynki oddane do użytkowania***

Urząd Gminy Lipusz otrzymuje z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kościerzynie zgłoszenia zakończenia budowy oraz pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych lub ich części.

Na podstawie przesłanych zawiadomień, ustalono że w 2015 roku na terenie Gminy Lipusz zakończono budowę 18 budynków, w tym: 6 budynków mieszkalnych, 4 budynków letniskowych, 2 budynków gospodarczych, 4 rozbudowy budynku mieszkalnego, 1 przebudowa i rozbudowa budynku gospodarczego, 1 nadbudowa werandy ze schodami. Ponadto na terenie Gminy Lipusz w 2015 roku 1 budynek letniskowy uzyskał pozwolenie na użytkowanie.

Kontroli poddano losowo wybrane nieruchomości ujęte w przesłanych w 2015 r. przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Kościerzynie, kopiach zawiadomień o zakończeniu budowy obiektów budowlanych złożonych w okresie od 01.01.2015 r. do 31.12.2015 r. oraz kopii decyzji dotyczącej pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych – łącznie 7 zgłoszeń, w tym:

- 2 zawiadomienia o zakończeniu budowy budynku mieszkalnego (na działkach nr: 669/10 i nr 662/6 w Bałachach),

- 2 zawiadomienia o zakończeniu budowy budynku letniskowego (na działkach nr: 101/7 w Lipuszu, nr 526 w Śluzie),
- 1 zawiadomienie o zakończeniu budowy budynku gospodarczego (na działkach nr: 39/2 w Płocicach), – rolnik zwolniony
- 1 Decyzja PINB.MM.7114-166/2/2015 z dnia 03.06.2015 r. w sprawie udzielenia pozwolenia na użytkowanie budynku letniskowego położonego w miejscowości Śluza na terenie działki nr 242 obręb Śluza gmina Lipusz,
- 1 zawiadomienie o zakończeniu przebudowy i rozbudowy dwóch budynków gospodarczych (na działce nr 1513 w Lipuszu,

Stwierdzono, że nowo wybudowane budynki zostały opodatkowane w 2016 roku podatkiem od nieruchomości, za wyjątkiem budynku letniskowego położonego w miejscowości Śluza na terenie działki nr 242, który został opodatkowany podatkiem od nieruchomości za 2016 r. w roku 2017. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Kościerzynie przesłał w dniu 26.06.2015 r. do UG w Lipuszu decyzję w sprawie pozwolenia na użytkowanie budynku letniskowego. Decyzją nr WP.3120.25/2017-Z z dnia 27.02.2017 r. podatnik został opodatkowany podatkiem od nieruchomości za 2016 r.

Ewidencja geodezyjna

Urząd Gminy Lipusz posiada bezpośredni dostęp do ewidencji gruntów i budynków znajdujący się w Starostwie Powiatowym w Kościerzynie, a ponadto otrzymuje pisemne informacje o zmianach w ewidencji gruntów i budynków.

Informacje z rejestru gruntów znajdują się w dokumentacji podatkowej i objęte były sprawdzeniem przy kontroli prawidłowości ustalenia wymiaru podatków opisanej w punkcie 3.2.2. „Podatek od nieruchomości”, 3.2.3. „Podatek rolny”, 3.2.4. „Podatek leśny” oraz 3.2.5. „Łączne zobowiązanie pieniężne”, niniejszego protokołu z kontroli.

➤ *Powszechność opodatkowania – środki transportowe*

Informację o kupnie i sprzedaży pojazdów podlegających opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych, uzyskiwano z miesięcznych „Informacji podatkowych dla Gminy Lipusz” sporządzanych z komputerowej bazy danych pojazdów w Starostwie Powiatowym w Kościerzynie, które przesyłano do Urzędu Gminy w Lipuszu.

Powszechność opodatkowania pojazdów podatkiem od środków transportowych sprawdzono w oparciu o przedstawioną do kontroli informację o zarejestrowanych pojazdach w miesiącu marcu 2016 r. (informacja nr K.5411.59.1.2016 z dnia 01.04.2016 r. która wpłynęła do Urzędu w dniu 04.04.2016 r. – łącznie 8 wpisów).

W wyniku kontroli ustalono, że:

- od podatników egzekwowano obowiązek składania deklaracji na podatek od środków transportowych;
- w złożonych deklaracjach, prawidłowo ustalono wysokość należnego podatku.

3.2.9. Udzielanie ulg w zapłacie podatku i opłata prolongacyjna

Ustalono, że Rada Gminy Lipusz podjęła w dniu 30 grudnia 1998 r. Uchwałę nr IV/15/1998 w sprawie wprowadzenia i określenia wysokości opłaty prolongacyjnej z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków stanowiących dochód budżetu Gminy Lipusz. Ustalona stawka opłaty prolongacyjnej wynosiła 30% aktualnej stawki odsetek za zwłokę z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków stanowiących dochód budżetu gminy.

Ustalono, że w roku 2016 Wójt Gminy Lipusz nie wydał osobom prawnym oraz fizycznym żadnych decyzji dotyczących:

- umorzenia zaległości podatkowych,
- rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowych,
- odroczenia terminu płatności zaległości podatkowych,

W rocznym sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych na koniec 2016 r. wykazano skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy *Ordynacja Podatkowa* obliczone za okres sprawozdawczy:

- umorzenie zaległości podatkowych w kwocie 0,00 zł,
- rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności w kwocie 0,00 zł.

Ulgi wynikające z Ustawy o podatku rolnym:

Ustalono, że w okresie od 1 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku, Wójt Gminy Lipusz nie wydał żadnej decyzji w sprawie:

- zwolnienia gruntów nabytych przeznaczonych na utworzenie lub powiększenie już istniejącego gospodarstwa rolnego,
- w sprawie udzielenia ulgi inwestycyjnej i żołnierskiej.

3.2.10. Skutki finansowe (roczne) z tytułu udzielonych ulg i umorzeń oraz obniżenia górnych stawek podatkowych

1. Skutki finansowe wynikające z obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy.

Obniżenie górnych stawek podatku na terenie Gminy Lipusz nastąpiło na podstawie:

- uchwały Rady Gminy Lipusz Nr XIII/70/2015 z dnia 12 listopada 2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatków i opłat lokalnych w Gminie Lipusz oraz zwolnień w podatku od nieruchomości,
- uchwały Rady Gminy Lipusz Nr XL/277/2010 z dnia 28 stycznia 2010 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości.

W rocznym sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych na koniec roku 2016 wykazano skutki obniżenia górnych stawek podatków w wysokości **257.938,54 zł**, w tym:

➤ Podatek od nieruchomości – w kwocie **181.686,49 zł**. Kwota została ustalona na podstawie danych uzyskanych z ewidencji przy wykorzystaniu programu Radix POGRUN+, wg stanu na 31.12.2016 r.

Kontrolującym przedstawiono wydruki z programu Radix POGRUN+ „Skutki obniżenia stawek podatku od nieruchomości za okres 2016.01.01 – 2016.12.31” w podziale na:

- naliczone skutki obniżenia w 2016 r. stawek podatku od nieruchomości podlegających opodatkowaniu, a będących własnością podatników osób fizycznych,
- naliczone skutki obniżenia w 2016 r. stawek podatku od nieruchomości podlegających opodatkowaniu, a będących własnością podatników osób prawnych.

Powyższy wydruk przedstawia dane w szczególności: rodzaj/typ nieruchomości, podstawa opodatkowania, stawka podatkowa ustalona przez Radę Gminy, stawka ustawowa, podatek ustalony wg. stawek Rady Gminy, podatek ustawowy, skutek (dochody utracone będące różnicą podatku wg stawek ustawowych a podatku naliczonego przez organ podatkowy).

Na podstawie powyższych wydruków, ustalono, że skutki obniżenia górnych stawek podatkowych za 2016 r., wyniosły:

- w podatku od nieruchomości dla osób prawnych – 12.637,75 zł,
- w podatku od nieruchomości dla osób fizycznych - 156.847,63 zł.

Ponadto, do obliczenia skutków obniżenia górnych stawek podatków ujęto powierzchnie gruntów i budynków zajętych wyłącznie na potrzeby statutowej działalności w zakresie kultury; na potrzeby kultury fizycznej i sportu oraz grunty pod urządzonymi placami zabaw, do użytku publicznego ogólnodostępne, zwolnionych z podatku od nieruchomości na mocy Uchwały Nr XL/277/2010 Rady Gminy Lipusz z dnia 28 stycznia 2010 r. oraz grunty sklasyfikowane jako drogi, zwolnione z podatku od nieruchomości na mocy Uchwały Nr XIII/70/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 12 listopada 2015 r. (do obliczenia skutków przyjęto różnicę pomiędzy

stawkami ministerialnymi, a wynikającymi z wysokości rocznych stawek podatku jakie gmina osiągnęłaby stosując stawki z ww. uchwał).

Wysokość skutków obniżenia górnych stawek podatkowych za 2016 r. wynikająca z przedstawionych zestawień komputerowych wyniosła:

- w podatku od nieruchomości dla osób prawnych – 4.777,88 zł,
- w podatku od nieruchomości dla osób fizycznych - 7.423,23 zł.

Łączna wysokość skutków obniżenia górnych stawek podatkowych za rok 2016 wynikająca z przedstawionych wydruków wyniosła 181.686,49 zł.

Różnic pomiędzy wysokością skutków wykazaną w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Lipusz za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. w rozdziale 75615 § 0310 i 75616 § 0310 nie stwierdzono.

Wyliczone skutki finansowe Gmina Lipusz wykazała prawidłowo w sprawozdaniu Rb-PDP.

➤ **Podatek od środków transportowych** – w kwocie **76.252,05 zł**. Kwota została ustalona na podstawie danych uzyskanych z ewidencji przy wykorzystaniu programu Radix POST+, wg stanu na 31.12.2016 r.

Kontrolującym przedstawiono wydruki z programu Radix POST+ „Skutki obniżenia stawek podatku od środków transportowych za okres 2016.01.01 – 2016.12.30” w podziale na:

- naliczone skutki obniżenia w 2016 r. stawek podatku od środków transportowych podlegających opodatkowaniu, a będących własnością podatników osób fizycznych,
- naliczone skutki obniżenia w 2016 r. stawek podatku od środków transportowych podlegających opodatkowaniu, a będących własnością podatników osób prawnych.

Powyższy wydruk przedstawia dane w szczególności: kategoria podatkowa, podstawa (ilość środków transportowych w danej kategorii podatkowej), stawka podatkowa ustalona przez Radę Gminy, stawka ustawowa, podatek ustalony wg. stawek Rady Gminy, podatek ustawowy, skutek (dochody utracone będące różnicą podatku wg ustawy a podatku naliczonego).

Na podstawie powyższych wydruków, ustalono, że skutki obniżenia górnych stawek podatkowych za 2016 r., wyniosły:

- w podatku od środków transportowych dla osób prawnych – 708,00 zł,
- w podatku od środków transportowych dla osób fizycznych – 75.544,05 zł.

Łączna wysokość skutków obniżenia górnych stawek podatkowych za rok 2016 wynikająca z przedstawionych wydruków wyniosła 76.252,05 zł.

Różnic pomiędzy wysokością skutków wykazaną w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Lipusz za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. w rozdziale 75615§034 i 75616 §034 nie stwierdzono.

Wyliczone skutki finansowe Gmina Lipusz wykazała prawidłowo w sprawozdaniu Rb-PDP.

2. Skutki udzielonych ulg i zwolnień, obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych)

Na podstawie prowadzonego komputerowo zestawienia nieruchomości objętych zwolnieniem z podatku od nieruchomości ustanowionym przez Radę Gminy Lipusz osób fizycznych oraz osób prawnych wg. stanu na dzień 31.12.2016 r., ustalono że skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych), za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. wyniosły **29.433,99 zł**. Na kwotę tą złożyła się:

- kwota **27.633,99 zł** wynikająca ze zwolnień od podatku od nieruchomości gruntów sklasyfikowanych jako drogi (osoby fizyczne i prawne) – zgodnie z zapisem § 2 Uchwały nr XIII/70/2015 Rady Gminy Lipusz z 12.11.2015 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatków i opłat lokalnych w Gminie Lipusz oraz zwolnień w podatku od nieruchomości; zwolnień z podatku od nieruchomości budynków lub ich części oraz gruntów zajętych wyłącznie na potrzeby statutowej działalności w zakresie kultury (na podstawie deklaracji złożonej przez GOKSiR) – zgodnie z zapisem §1 Uchwały nr XL/277/2010 Rady Gminy Lipusz z dnia 28.01.2010r . w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości;
- kwota **1.800,00 zł** wynikająca ze zwolnień z podatku od środków transportowych autobusów wykorzystywanych tylko i wyłącznie do przewozu dzieci i młodzieży do szkół na terenie gminy – zgodnie z zapisem §2 Uchwały nr XIII/69/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 12 listopada 2015r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.

Wyliczone skutki udzielonych ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) Gmina Lipusz prawidłowo wykazała:

- w sprawozdaniu Rb-PDP za 2016 rok w kwocie 29.433,99 zł,
- w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Gminy Lipusz za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. w łącznej kwocie 29.433,99 zł w tym:
 - w rozdziale 75615§031 w wysokości 10.136,37 zł,
 - w rozdziale 75616§031 w wysokości 17.497,62 zł,

- w rozdziale 75615§034 w wysokości 1.800,00 zł.

3.2.11. Dochody z opłat adiacenckich

W 2016 roku Gmina Lipusz nie osiągnęła dochodów z tytułu opłaty adiacenckiej. W kontrolowanym okresie obowiązywała Uchwała Nr X/77/2007 Rady Gminy Lipusz z dnia 11 października 2007 r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej związanej ze wzrostem wartości nieruchomości spowodowanej podziałem nieruchomości.

Wysokość stawki procentowej opłaty adiacenckiej z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku podziału dokonanego na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego, który wniósł opłaty roczne za cały okres użytkowania tego prawa ustalono na 30 % wzrostu wartości nieruchomości. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego Nr 170 z dnia 21.12.2007 r. poz. 3654.

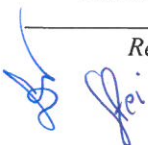
Na terenie Gminy nie obowiązywała uchwała ustalająca opłatę adiacencką z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego budową urządzeń infrastruktury technicznej, a także uchwała z tytułu scalenia i podziału nieruchomości.

3.2.12. Opłata planistyczna

W roku 2016 Gmina Lipusz nie uzyskała dochodów z tytułu opłaty planistycznej.

Kontrolujący w dniu 12.07.2017 r. wystosowali do Pana Mirosława Ebertowskiego Wójta Gminy Lipusz pismo z prośbą o udzielenie pisemnej informacji dotyczącej:

- wyszczególnienia uchwał w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, które weszły w życie od 01.01.2012 r. i obowiązywały w roku 2016,
- ile transakcji zbycia z rejonów, których dotyczyły powyższe uchwały nastąpiło w roku 2016,
- czy we wszystkich przypadkach, gdy nastąpił wzrost wartości nieruchomości naliczono opłatę planistyczną,
- czy w związku z uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub jego zmianą:
 - w sytuacji, gdy korzystanie z nieruchomości lub jej części w sposób dotychczasowy stało się niemożliwe bądź istotnie ograniczone, wypłacono odszkodowanie, wykupiono nieruchomość lub jej część bądź dokonano zamiany?
 - w sytuacji, gdy wartość nieruchomości uległa obniżeniu, a właściciel lub użytkownik wieczysty zbył nieruchomość, wypłacono odszkodowanie?
- czy Rada Gminy podjęła uchwałę określającą źródła pokrycia zobowiązań z tytułu wypłaty odszkodowań?

W dniu 18.07.2017 r. pisemnej odpowiedzi na powyższe pismo udzielił Pan Mirosław Ebertowski Wójt Gminy Lipusz. Ze złożonych wyjaśnień wynika, że:

- w okresie od 01.01.2012 r. weszły w życie i obowiązywały w 2016 roku 3 miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wymienione uchwały wyszczególniono w pisemnej odpowiedzi Wójta,
- w 2016 r. nie dokonywano transakcji zbycia nieruchomości z rejonów których dotyczyły powyższe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego,
- nie wystąpiły przesłanki wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie ustalenia wysokości opłaty planistycznej,
- nie prowadzono postępowań w sprawach ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości lub obniżenia wartości nieruchomości w związku z wprowadzeniem planów miejscowych. W związku z tym, nie rezerwowano środków na ten cel.

Wyjaśnienie ujęto w aktach roboczych *pod pozycją III/3* stanowiących *Załącznik nr 1* do protokołu.

3.2.13. Oplaty za zajmowanie pasa drogowego

Gmina Lipusz w 2016 r. z tytułu opłaty za zajęcie pasa drogowego uzyskała dochody w kwocie 19.628,545 zł, które ujęto w rozdziale 60016 § 0690.

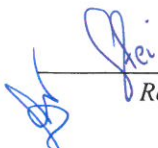
Stawki za zajęcie pasa drogowego obowiązujące w 2016 roku zostały określone przez Radę Gminy Lipusz w Uchwale nr XIII/78/2015 z dnia 12 listopada 2015 r., w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych, których zarządcą jest Wójt Gminy Lipusz (Dz. Urz. Woj. Pom. z dnia 03.12.2015 r. poz. 3746).

Powyższą uchwałę ujęto w aktach roboczych *pod pozycją III/4* stanowiących *Załącznik nr 1* do protokołu.

Zgodnie z przedstawionym kontrolującym spisem decyzji zezwalających na zajęcie pasa drogowego wydanych w 2016 roku, Wójt Gminy Lipusz wydał 1 decyzję RG-DR.7230.7.2016.SK z dnia 07.09.2016 r. na zajęcie pasa drogowego w celu prowadzenia robót oraz umieszczenie urządzeń technicznych w pasie drogowym, którą objęto kontrolą.

W wyniku kontroli stwierdzono:

- przed planowanym zajęciem pasa złożono wniosek do zarządcy drogi o wydanie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego,
- wniosek zawierał:

- imię i nazwisko oraz adres lub nazwę i siedzibę podmiotu występującego o zajęcie pasa drogowego,
 - cel zajęcia pasa drogowego,
 - lokalizację i powierzchnię zajętego pasa drogowego,
 - planowany okres zajęcia pasa drogowego,
- decyzję wystawiono terminowo,
- decyzja zawierała:
- nazwę i siedzibę podmiotu występującego o zajęcie pasa drogowego,
 - cel zajęcia pasa drogowego,
 - powierzchnię zajmowanego pasa drogowego,
 - wysokość opłaty za zajęcie pasa drogowego oraz sposób jej uiszczenia,
- w wydanej decyzji prawidłowo określono opłatę za prowadzenie robót w pasie drogowym oraz opłatę za umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej,
- opłatę za zajęcie pasa drogowego oraz umieszczenie urządzenia za 2016 rok wniesiono terminowo, zgodnie z ustawą o drogach publicznych,

Ponadto Wójt Gminy Lipusz Zarządzeniem Nr 98/2015 z dnia 03 grudnia 2015 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego i umieszczenia urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanej z funkcjonowaniem drogi w drogach gminnych wewnętrznych ustalił wysokość stawek:

- za zajęcie 1 m² powierzchni pasa drogowego za prowadzenie robót w pasie drogowym za każdy dzień miesiąca,
- za zajęcie pasa drogowego na czas krótszy niż 24 godziny,
- rocznych za 1 m² powierzchni pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego,
- rocznych opłat obejmujących pełny rok kalendarzowy umieszczenia urządzenia w pasie drogowym,
- za zajęcie 1 m² pasa drogowego na umieszczenie obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam, za każdy dzień zajęcia.

Powyższe zarządzenie ujęto w aktach roboczych **pod pozycją III/5** stanowiących **Załącznik nr 1** do protokołu.

Ustalono, że w roku 2016 pomiędzy Gminą Lipusz reprezentowaną przez Wójta Gminy

p. Mirosława Ebertowskiego a ENERGA – OPERATOR S.A., zawarto 3 umowy dzierżawy gruntu dróg gminnych wewnętrznych na zajęcie pasa drogowego oraz na umieszczenie urządzeń:

1) umowa dzierżawy gruntu dróg gminnych nr 1/2016 z dnia 12.04.2016 r., której przedmiotem była dzierżawa części nieruchomości (dróg gminnych wewnętrznych):

- na zajęcie pasa drogowego – działki 374/21 położonej w obrębie Płocice, nawierzchni nie ulepszonej, gruntowej o pow. 8,0 m²,

- na umieszczenie urządzeń – w działce 374/21 położonej w obrębie Płocice o pow. łącznej 0,36 m². Nieruchomości zostać miały wykorzystane przez dzierżawcę w celu zajęcia pasa drogowego i budowy w dniu 15.04.2016 r. linii kablowej w celu zasilania w energię elektryczną działki 374/5 położonej w obrębie Płocice oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z funkcjonowaniem drogi, w celu zasilania w energię elektryczną działki nr 374/5 położonej w obrębie Płocice. Z tytułu dzierżawy gruntów dzierżawca zapłacić miał 16,00 zł + VAT czynszu dzierżawnego za zajęcie pasa drogowego, oraz 25,60 zł + VAT czynszu dzierżawnego za umieszczenie urządzeń (za okres od 16.04.2016r. do 31.12.2016r.). Coroczny czynsz dzierżawny za umieszczenie urządzeń ustalono na kwotę 36,00 zł + VAT,

2) umowa dzierżawy gruntu dróg gminnych nr 2/2016 z dnia 11.10.2016r., której przedmiotem była dzierżawa części nieruchomości (dróg gminnych wewnętrznych):

- na zajęcie pasa drogowego – działki 662/5 położonej w obrębie Lipuska Huta, nawierzchni nie ulepszonej, gruntowej o pow. 6,0 m²,

- na umieszczenie urządzeń – w działce 662/5 położonej w obrębie Lipuska Huta o pow. łącznej 1,32 m². Nieruchomości zostać miały wykorzystane przez dzierżawcę w celu zajęcia pasa drogowego i budowy w dniu 11.10.2016 r. linii kablowej w celu zasilania w energię elektryczną działki 662/3 położonej w obrębie Lipuska Huta oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z funkcjonowaniem drogi, w celu zasilania w energię elektryczną działki nr 662/3 położonej w obrębie Lipuska Huta. Z tytułu dzierżawy gruntów dzierżawca zapłacić miał 12,00 zł + VAT czynszu dzierżawnego za zajęcie pasa drogowego, oraz 29,30 zł + VAT czynszu dzierżawnego za umieszczenie urządzeń (za okres od 12.10.2016 r. do 31.12.2016 r.). Coroczny czynsz dzierżawny za umieszczenie urządzeń ustalono na kwotę 132,00 zł + VAT,

3) umowa dzierżawy gruntu dróg gminnych nr 3/2016 z dnia 09.12.2016 r., której przedmiotem była dzierżawa części nieruchomości (dróg gminnych wewnętrznych):

- na zajęcie pasa drogowego – działki 19/1 położonej w obrębie Gostomko, nawierzchni nie

ulepszonej, gruntowej o pow. 76,0 m²,

- na umieszczenie urządzeń – w działce 19/1 położonej w obrębie Gostomko o pow. łącznej 3,65 m². Nieruchomości zostać miały wykorzystane przez dzierżawcę w celu zajęcia pasa drogowego i budowy w dniu 15.12.2016 r. linii kablowej w celu zasilania w energię elektryczną działki 407 położonej w obrębie Gostomko oraz na umieszczenie w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z funkcjonowaniem drogi, w celu zasilania w energię elektryczną działki nr 407 położonej w obrębie Gostomko. Z tytułu dzierżawy gruntów dzierżawca zapłacić miał 152,00 zł + VAT czynszu dzierżawnego za zajęcie pasa drogowego, oraz 16,00 zł + VAT czynszu dzierżawnego za umieszczenie urządzeń (za okres od 16.12.2016 r. do 31.12.2016 r.). Coroczny czynsz dzierżawny za umieszczenie urządzeń ustalono na kwotę 365,00 zł + VAT,

3.2.14. Oplata za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych

W dniach od 18 do 21 kwietnia 2017 r. w Urzędzie Gminy Lipusz odbyła się kontrola Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w zakresie sprawdzenia realizacji zadań zleconych gminom z zakresu administracji rządowej oraz prawidłowości i terminowości załatwiania skarg i wniosków, w tym między innymi kontrola prawidłowości wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży z rozbiciem na rodzaje napojów alkoholowych, zezwolenia na jednorazową sprzedaż alkoholu oraz decyzje stwierdzające wygaśnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży lub poza miejscem sprzedaży. Kontrolą objęto okres od dnia 01.01.2016 r. do 04.04.2017 r. W wystąpieniu pokontrolnym WK-I.431.27.2017.BS z dnia 26.05.2017r . kontrolowany obszar oceniono pozytywnie – brak zastrzeżeń.

W związku z powyższym odstąpiono od kontroli ww. zagadnienia.

3.2.15. Windykacja należności podatkowych i opłat

Wykaz należności podlegających windykacji z tytułu poboru podatków w Urzędzie Gminy Lipusz, w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r., oraz działania windykacyjne wobec 5 największych dłużników, według poszczególnych rodzajów podatków przedstawiono w tabelach stanowiących akta robocze pod *pozycją nr III/6 Załącznika nr 1* do niniejszego protokołu z kontroli.

3.3. Dochody z majątku.

Na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31.12.2016 r. (korekta nr 1), ustalono, że w badanym okresie Gmina Lipusz uzyskała dochody

z majątku sklasyfikowane w paragrafach i rozdziałach:

- § 0550 „Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości” w rozdziale 70005 – 5.646,60 zł;
- § 0750 „Wpływ z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze” w łącznej kwocie 156.419,54 zł, w tym w rozdziale: 01095 – 2.215,11 zł, 60017 – 14.670,21 zł, 70005 – 20.187,04 zł, 70095 – 119.347,18 zł;
- § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości” w rozdziale 70005 – 90.885,00 zł.

3.3.1. Dochody ze sprzedaży majątku

Na podstawie wykazu pn. „Zbyte działki w 2016 roku” sporządzonego przez Pana Krzysztofa Drozdowskiego Kierownika Referatu Rozwoju Gospodarki i Inwestycji ustalono, że w okresie od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. Gmina Lipusz sfinalizowała 2 sprzedaże nieruchomości gruntowych w trybie przetargu nieograniczonego.

Powyższy wykaz ujęto w aktach roboczych pod *pozycją IV/1* stanowiących *Załącznik nr I* do niniejszego protokołu.

Rada Gminy Lipusz określiła zasady nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości gruntowych Uchwałą Nr XIII/66/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony oraz określenia zasad zawierania, po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat, kolejnych umów, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 167 poz. 3644), zmienionej rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. NK-III.4131.27.2011.TM (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 174, poz. 4090) oraz zmienionej Uchwałą Nr XXI/106/2012 Rady Gminy Lipusz z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony oraz określenia zasad zawierania, po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat, kolejnych umów, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1985).

Ogłoszenie jednolitego tekstu ww. uchwały nastąpiło uchwałą Nr XXVII/132/2012 Rady Gminy Lipusz z dnia 22 listopada 2012 r. w formie Obwieszczenia Rady Gminy Lipusz z dnia

22 listopada 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. z dnia 08 stycznia 2013 r., poz. 135).

Zgodnie z § 3 ust. 1 uchwały cyt.: „Wójt ma prawo do sprzedawania, oddawania w użytkowanie wieczyste, przenoszenia prawa użytkowania wieczystego oraz zamiany nieruchomości a także wnoszenia nieruchomości jako wkłady niepieniężne (aporty) do spółek”.

Kontrolą objęto sprzedaż 2 nieruchomości gruntowych w drodze ustnego przetargu nieograniczonego, które zostały przeprowadzone w kontrolowanym okresie.

3.3.1.1. Sprzedaż nieruchomości gruntowych w drodze przetargu.

Kontrolą objęto sprzedaż nieruchomości gruntowych dokonanych w 2016r.

Działka	Nr 572 (0,1460 ha) niezabudowana położona w obrębie geodezyjnym Śluza	Nr 573 (0,1458 ha) niezabudowana położona w obrębie geodezyjnym Śluza
Tryb	przetarg ustny nieograniczony	przetarg ustny nieograniczony
Operat szacunkowy Wycena	06.06.2014 r. 43.800,00 zł aktualizacja operatu z dnia 02.07.2015 r., aktualizacja operatu z dnia 12.08.2016 r.	06.06.2014 r. 43.740,00 zł aktualizacja operatu z dnia 02.07.2015r.,
Wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży	Wykaz zamieszczono: 15.01.2016 r. na tablicy ogłoszeń UG, na stronie internetowej UG oraz w gazecie „Gryf Kościerski”	Wykaz zamieszczono: 15.01.2016r. na tablicy ogłoszeń UG, na stronie internetowej UG oraz w gazecie „Gryf Kościerski”
Ogłoszenie	ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości obejmującej działkę nr 572 o pow. 0,1460 ha położonej w obrębie geodezyjnym Śluza zamieszczono: w dniu 02.08.2016 r. na tablicy ogłoszeń UG, na stronie internetowej UG oraz w gazecie „Kurier Kaszubski”	ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości obejmującej działkę nr 573 o pow. 0,1458 ha położonej w obrębie geodezyjnym Śluza zamieszczono: w dniu 14.06.2016 r. na tablicy ogłoszeń UG, na stronie internetowej UG oraz w gazecie „Kurier Kaszubski”
Przetarg	05.09.2016 r.	19.07.2016 r.
Cena wywoławcza nieruchomości	43.800,00 zł	43.740,00 zł
Wadium	4.000,00 zł (termin wpłaty do 31.08.2016 r.) wpłata 30.08.2016 r.	4.000,00 zł (termin wpłaty do 14.07.2016 r.) wpłata 14.07.2016 r.
Postąpienie	440,00 zł	440,00 zł
Protokół z przetargu	z dnia 05.09.2016 r.	z dnia 19.07.2016 r.
Cena sprzedaży/ Data zapłaty	44.240,00 zł netto (54.415,20 zł brutto) 12.09.2016r. – 50.415,20 zł + wadium wpłacone 30.08.2016r. w wysokości 4.000,00 zł	45.500,00 zł netto (55.965,00 zł brutto) 29.07.2016r. – 51.965,00 zł + wadium wpłacone 14.07.2016r. w wysokości 4.000,00 zł
Akt notarialny/ cena brutto	Rep A nr 7957/2016 z dnia 19.09.2016 r. 54.415,20 zł	Rep A nr 6668/2016 z dnia 08.08.2016 r. 55.965,00 zł
Osoba działająca w imieniu gminy podczas zawierania umowy	p. Mirosław Ebertowski Wójt Gminy Lipusz	p. Mirosław Ebertowski Wójt Gminy Lipusz

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- w ogłoszonym wykazie nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży zamieszczono następujące informacje:
 - położenie i numer działki, powierzchnie oraz nr księgi wieczystej,
 - przeznaczenie nieruchomości i sposób jej zagospodarowania,
 - cenę,
 - opis nieruchomości i formę zbycia,
 - termin do złożenia wniosku przez osoby, którym przysługuje pierwszeństwo w nabyciu nieruchomości na podstawie art. 34 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami,
 - wykaz zamieszczono na tablicy ogłoszeń UG, stronie internetowej Urzędu Gminy oraz gazecie „Gryf Kościerski”.
- Ogłoszenia o przetargach ustnych nieograniczonych zawierały informacje o:
 - położeniu i numerze działki, powierzchni oraz nr księgi wieczystej,
 - cenie wywoławczej,
 - opisie nieruchomości i formie zbycia,
 - przeznaczeniu nieruchomości i sposobie jej zagospodarowania,
 - braku obciążeń na nieruchomościach,
 - terminie i miejscu przetargu;
 - wysokości wadium oraz formach, terminie i miejscu jego wniesienia,
 - skutkach uchylenia się od zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości;
- wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w przetargu ustnym nieograniczonym umieszczony był na tablicy ogłoszeń (na okres 21 dni) oraz stronie internetowej Urzędu Gminy,
- ogłoszenia o przetargu ustnym nieograniczonym zamieszczono na tablicy ogłoszeń UG, stronie internetowej Urzędu Gminy oraz w gazecie „Kurier Kaszubski”,
- ogłoszenia o przetargach podawano do publicznej wiadomości nie wcześniej niż po upływie terminów, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 (tj. terminie złożenia wniosku w sprawie pierwszeństwa nabycia, który nie może być krótszy niż 6 tygodni, licząc od dnia wywieszenia wykazu) i co najmniej na okres 30 dni przed wyznaczonym terminem przetargu,
- wadium zostało wpłacone terminowo i w prawidłowej wysokości,
- postąpienie nastąpiło ponad cenę wywoławczą,

- protokoły z przeprowadzonych przetargów podpisane zostały przez przewodniczącego i członków komisji przetargowej oraz osobę wyłonioną w przetargu. Zapłaty za nieruchomości dokonano przed zawarciem umowy w ustalonej wysokości,
- umowy opisywanych sprzedaży zawarto w formie aktu notarialnego, które podpisywane były jednoosobowo przez osobę działającą w imieniu Gminy Lipusz p. Mirosława Ebertowskiego Wójta Gminy,
- koszty przygotowania nieruchomości do sprzedaży ponosiła gmina.

3.3.1.2. Sprzedaż nieruchomości gruntowych w drodze bezprzetargowej.

W kontrolowanym okresie Gmina Lipusz nie dokonywała sprzedaży nieruchomości gruntowych w drodze bezprzetargowej.

3.3.1.3. Dochody z zamiany gruntów

W okresie objętym kontrolą tj. 2016 roku, dokonano 1 zamiany nieruchomości – działek stanowiących własność Gminy Lipusz, którą objęto kontrolą:

Działki nr 764/2 o pow. 0,0306 ha i działki nr 763/4 o pow. 0,2085 ha, położonych w obrębie ewidencyjnym Lipuska Huta w gminie Lipusz, stanowiące własność Gminy Lipusz (operat szacunkowy z dnia 22.04.2016 r., łączna wartość działek – 32.180,00 zł.) na działkę nr 764/4 o pow. 0,2582 ha położonej Lipuskiej Hucie, stanowiącej własność osoby fizycznej. Ustalono, że:

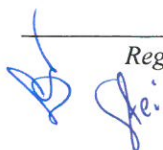
- w dniu 22.10.2015 r. został podpisany protokół uzgodnień dotyczący zamiany nieruchomości pomiędzy Gminą Lipusz a osobą fizyczną – właścicielem działki nr 764/4 o pow. 0,2582 ha położonej w Lipuskiej Hucie. Zamiany dokonano w celu zmiany przebiegu drogi publicznej kategorii gminnej prowadzącej od drogi wojewódzkiej DW 235 w miejscowości Lipuska Huta do miejscowości Krugliniec. Zmiana przebiegu drogi polegać miała na zniesieniu statusu drogi publicznej gminnej z działek oznaczonych nr ewidencyjnymi 764/2 i 763/4 (obręb Lipuska Huta) w zamian za ustanowienie jej na działkach oznaczonych nr ewidencyjnymi 753-część i 764/4 (obręb Lipuska Huta).

W protokole uzgodnień określono warunki zamiany nieruchomości stanowiącej własność Gminy Lipusz na nieruchomość stanowiącą własność osoby fizycznej. Protokół podpisały obie strony, tj. Wójt Gminy Lipusz przy kontrasygnacie Skarbnika Gminy oraz osoba fizyczna. Zgodnie z uzgodnieniami zawartymi w protokole, w przypadku nierównej wartości zamienianych nieruchomości, wynikającej z operatów szacunkowych nieruchomości zastosowana miała zostać dopłata, której wysokość stanowić miała różnica wartości zamienianych nieruchomości;

- w dniu 08.06.2016 r. zawarto umowę przedwstępną zamiany – Akt notarialny Rep. A nr 4863/2016 w której strony zobowiązały się po uzyskaniu wyrażonej w formie uchwały zgody Rady Gminy Lipusz dokonać umowy zamiany działek nr 763/4 o pow. 0,2085 ha i nr 764/2 o pow. 0,0306 ha na działkę nr 764/4 o pow. 0,2582 ha. Strony ustaliły, że przedmiotowa uchwała będzie dotyczyła ustalenia nowego przebiegu drogi publicznej kategorii gminnej, w ten sposób, że droga przebiegać miała poprzez działkę nr 764/4 w miejsce przebiegu poprzez działki nr 763/4 i 764/2. Umowa zamiany przedmiotowych nieruchomości nastąpić miała przy zastosowaniu dopłaty w kwocie 1.145,00 zł na rzecz gminy Lipusz, równej wysokości różnicy pomiędzy sumą wartości działek nr 763/4 i nr 764/2, to jest kwotą 32.180,00 zł a wartością działki nr 764/4, to jest kwotą 31.035,00 zł ustalonymi zgodnie z odpowiednimi operatami szacunkowymi. Dopłata na rzecz Gminy Lipusz nastąpić miała do dnia zawarcia przyrzeczonej umowy zamiany, tj. w terminie do 31.08.2016r.;
- Wójt Gminy Lipusz, pismem nr RG-GG.6823.1.2.2016.KD z dnia 22.06.2016 r. wystąpił do Zarządu Powiatu Kościerskiego z wnioskiem o wyrażenie opinii w sprawie projektowanej zmiany przebiegu drogi publicznej kategorii gminnej nr 184019G prowadzącej od drogi wojewódzkiej DW 235 w miejscowości Lipuska Huta do miejscowości Krugliniec;
- Uchwałą Nr 70/98/2016 z dnia 28 czerwca 2016 r. Zarząd Powiatu Kościerskiego pozytywnie zaopiniował propozycję projektowanej zmiany przebiegu drogi publicznej kategorii gminnej nr 184019G w Gminie Lipusz;
- Rada Gminy Lipusz Uchwałą nr XXVI/126/2016 z dnia 26.07.2016 r. w sprawie zmiany części przebiegu drogi publicznej kategorii gminnej nr 184019G w załączniku nr 1 do ww. uchwały ustaliła nowy przebieg drogi publicznej kategorii gminnej;
- W dniu 07.09.2016 r. na konto Gminy Lipusz wpłynęła dopłata do umowy zamiany w wysokości 1.145,00 zł;
- Umowa zamiany zawarta została w dniu 08.09.2016 r. – Akt notarialny Repertorium A nr 7744/2016 z dnia 08.09.2016 r. Osobą działającą w imieniu Gminy Lipusz podczas zawierania umowy był pan Mirosław Ebertowski – Wójt Gminy Lipusz.

3.3.2. Dochody z tytułu najmu lokali mieszkalnych

Rada Gminy Lipusz Uchwałą Nr V/24/2015 z dnia 16.02.2015 r. uchwaliła „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Lipusz na lata 2012-2021, w którym określono m.in.:

- cele programu,
- prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego Gminy oraz wykaz lokali komunalnych Gminy Lipusz,
- plan remontów i modernizacji budynków i lokali,
- planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach,
- zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu,
- sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasoby gminy,
- źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach,
- wysokość wydatków w kolejnych latach.

Ustalono, że w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lipusz w 2016 roku wchodziło 37 lokali mieszkalnych, z czego na podstawie Uchwały Nr XLI/243/2014 Rady Gminy Lipusz z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie wydzielenia z mieszkaniowego zasobu gminy lokali przeznaczonych do wynajmowania na czas trwania stosunku pracy (mieszkania służbowe), z mieszkaniowego zasobu gminy wydzielono trzy lokale mieszkalne położone w Lipuszu. Gmina nie dysponuje lokalami socjalnymi.

W okresie objętym kontrolą na terenie Gminy Lipusz obowiązywały następujące uregulowania wewnętrzne dotyczące najmu lokali mieszkalnych:

- Uchwała nr X/82/2007 Rady Gminy Lipusz z dnia 11.10.2007 roku w sprawie określenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lipusz. W uchwale uregulowano m. in.:
 - zasady wynajmu lokali mieszkalnych na czas nieoznaczony - warunki jakie muszą spełnić osoby ubiegające się o wynajęcie lokalu mieszkalnego i kryteria wyboru osób, którym przysługuje pierwszeństwo najmu,
 - zasady wynajmowania lokali socjalnych - warunki konieczne do spełnienia przez osoby ubiegające się o wynajęcie lokalu socjalnego i kryteria wyboru osób, którym przysługuje pierwszeństwo najmu,
 - zasady dokonywania zamian lokali,
- Zarządzenie Nr 80/2014 Wójta Gminy Lipusz z dnia 06.11.2014 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego. W zarządzeniu ustalono stawkę bazową czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych pozostających w zasobie mieszkaniowym Gminy Lipusz:
 - w miejscowości Lipusz – 4,68 zł,

- w pozostałych miejscowościach gminy – 3,94 zł.

Ustalone stawki bazowe czynszu podlegają obniżeniu bądź podwyższeniu o czynniki wymienione w rozdziale 5 § 5 Uchwały Nr V/24/2015 Rady Gminy Lipusz z dnia 16.02.2015r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Lipusz na lata 2012-2021”. Czynniki obniżającymi lub podwyższającymi stawkę czynszu są:

- mieszkania bez łazienki, wc wspólne z innymi najemcami – obniżenie o 15%,
- mieszkania z wc, bez łazienki – obniżenie o 10%,
- mieszkanie ze wspólną łazienką i wspólnym wc z innym najemcą – obniżenie o 10%,
- mieszkania bez centralnego ogrzewania – obniżenie o 25%,

Czynniki mające wpływ na podwyższenie lub obniżenie stawki czynszu podlegają sumowaniu.

Stawka czynszu za lokale socjalne wynosi połowę stawki najniższego czynszu obowiązującego w zasobach mieszkaniowych Gminy.

Ponadto Wójt Gminy Lipusz Zarządzeniem Nr 16/2016 z dnia 23.03.2016 r. powołał pięcioosobową Komisję do spraw rozpatrywania i opiniowania wniosków o przydział lokali mieszkalnych z mieszkaniowego zasobu Gminy Lipusz.

W trakcie kontroli ustalono, że w 2016 roku zawarto 4 umowy najmu lokalu mieszkalnego. Kontrolą objęto wszystkie zawarte w 2016 roku umowy najmu lokalu mieszkalnego:

- umowa najmu lokalu mieszkalnego położonego w Lipuszu przy ul. Majkowskiego 9/4 z dnia 30 marca 2016 r.,
- umowa najmu lokalu mieszkalnego położonego w Lipuszu przy ul. Lipowej 10/1 z dnia 29 kwietnia 2016 r.,
- umowa najmu lokalu mieszkalnego i budynku gospodarczego położonego w Lipuszu przy ul. Szerokiej 41/5 z dnia 29 kwietnia 2016 r.,
- umowa najmu lokalu mieszkalnego położonego w Lipuszu przy ul. Pocztovej 1/4 z dnia 30 maja 2016 r. wraz z aneksem z dnia 29.09.2016 r.

W trakcie kontroli stwierdzono, że:

- umowy na najem lokali mieszkalnych były zawierane zgodnie z warunkami i kryteriami określonymi przez Radę Gminy Lipusz w Uchwale nr X/82/2007 z dnia 11.10.2007 roku w sprawie określenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lipusz,

- w zawartych umowach najmu lokali mieszkalnych, do wyliczenia miesięcznego czynszu przyjmowano stawkę zgodną z uregulowaniami wewnętrznymi wraz z uwzględnieniem zwwyżek i zniżek od podstawowej stawki czynszu określonych przez Radę Gminy Lipusz,
- umowy najmu lokali mieszkalnych zostały zawarte na czas nieokreślony.

Dochody, uzyskane w 2016 r. przez Gminę Lipusz, z tytułu najmu lokali mieszkalnych zostały ujęte w rozdziale 70095 § 0750-00 i wyniosły 119.347,18 zł.

3.3.3. Dochody z dzierżawy i wynajmu lokali użytkowych

Dochody z dzierżawy gruntów

Zasady wydzierżawiania nieruchomości gruntowych na czas oznaczony dłuższy niż trzy lata lub na czas nieoznaczony oraz zawieranie, po umowie zawartej na czas oznaczony do trzech lat, kolejnych umów, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość zostały określone w Uchwale Nr XIII/66/2011 z dnia 16 listopada 2011 r. w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony oraz określenia zasad zawierania, po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat, kolejnych umów, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 167 poz. 3644), zmienionej rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Pomorskiego z dnia 19 grudnia 2011 r. NK-III.4131.27.2011.TM (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 174, poz. 4090) oraz zmienionej Uchwałą Nr XXI/106/2012 Rady Gminy Lipusz z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony oraz określenia zasad zawierania, po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat, kolejnych umów, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.

Powyzszą uchwałę ujęto w aktach roboczych kontroli pod **pozycją III/7** stanowiących **Załącznik nr 1** do niniejszego protokołu kontroli.

Dochody, uzyskane w 2016 r. przez Gminę Lipusz, z tytułu dzierżawy gruntów zostały ujęte w rozdziale 70005 § 0750-00 i wyniosły 20.187,04 zł.

Powyzsza kwota dotyczyła 9 umów dzierżawy gruntów, z czego 5 umów dotyczyło dzierżawy gruntów rolnych, natomiast 4 umowy dotyczyły dzierżawy gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Wszystkie umowy zostały zawarte w latach wcześniejszych. W kontrolowanym okresie Wójt Gminy Lipusz zawarł jedną umowę dzierżawy gruntu, którą opisano poniżej.

